LIVIU LUCACI

NOSTALGICII CĂLĂTORI

Câştigătoare a concursului UNITER
Cea mai bună piesă românească a anului 2012

La această ediţie, au mai fost nominalizate
în Selecţia finală

Răpitor de Radu Macrinici

Zăpadă de Adriana Gurău

Concursul, Premiul şi editarea volumului se desfăşoară sub egida şi cu sprijinul CASEI REGALE A ROMÂNIEI

Editura UNITEXT

Coperta: DAN STANCIU
Redactor: ELENA POPESCU

© Editura UNITEXT, Bucureşti 2013

ISBN: 978-973-8129-59-7

Colecţia **PIESE NOI**
Seria **DRAMATURGI ROMÂNI**

LIVIU LUCACI

TEATRU

NOSTALGICII CĂLĂTORI

Editura UNITEXT
Bucureşti, 2013

PERSONAJELE:

Ionescu, între două vârste

Soţia lui Ionescu, aceeaşi vârstă

Mătuşa lui Ionescu, imemorială

Funcţionarul de la primărie

Preşedintele

Cei din valiză

Cei din cor

O cameră într-un apartament de închiriat dintr-un mare oraş european. Apartamentul arată banal, mobila e ieftină, ferestrele sunt neobişnuit de mari şi dau către o piaţă celebră. Să zicem Plaza del Sol sau Place Vendome sau o alta de aceeaşi importanţă. Pe parcursul piesei, cum Ionescu de mută din loc în loc, se vor putea vedea prin ferestre imagini cu monumente celebre, cum ar fi Colosseumul, Arcul de Triumf din Paris, Big Ben, Turnul din Pisa, etc.

La începutul piesei, Ionescu priveşte în jur preocupat, eventual pe fereastră, cumva derutat, ca şi cum nu ar şti cum să reacţioneze la ce i se întâmplă. E îmbrăcat într-un costum de funcţionar care îi stă un pic caraghios. Soţia lui Ionescu trebăluieşte prin apartament şi îşi cicăleşte soţul.

Tabloul I
Scena I

SOŢIA: Of, iar s-a îngreunat. Mereu se întâmplă aşa. La început, când sosim, e uşoară ca un fulg, şi după câteva săptămâni… poftim (*încearcă să o ridice, icnind*). Imposibil să o mai ridici. E grea ca un bolovan.

IONESCU (*distrat, privind pe fereastră*): Cine?

SOŢIA (*înciudată, arătând valiza*): Valiza, cine? Te uiţi la ea, e goală. Goală puşcă. De fiecare dată când ne instalăm într-un oraş nou, am grijă să scot totul din ea. Şi, la scurt timp după ce ne mutăm, se face ca un pietroi. Nu mai e chip să o mişti.

IONESCU (*uimit*): Valiza? Cum aşa? E prima oară când aud asta.

SOŢIA: Prima oară! Sigur că da. Pe mine cine mă ascultă? Trăncănesc ca o nebună de una singură. Ţi-am spus-o de o mie de ori până acum.

IONESCU: Bine, draga mea. Las-o acolo. Am să mă ocup de ea mai târziu.

SOŢIA (*continuând să peroreze*): Bineînţeles, tu n-ai urechi pentru banalităţi, pentru meschinării, pentru detaliile sordide ale

vieţii. Tu nu bagi de seamă nimic din ce ni se întâmplă. Visezi, trăieşti cu capul în nori, te gândeşti la ale tale şi toate cad în spinarea mea.

IONESCU (*vădit stânjenit de reproşurile ei*): Îţi promit, mă ocup… Imediat ce-mi fac timp…

SOŢIA (*trebăluind în continuare*): Te scoli, mănânci micul dejun pe care ţi-l pregătesc, te îmbraci cu hainele pe care ţi le-am pregătit de cu seară şi pleci la serviciu. După-amiaza te întorci, asta când nu te uită Dumnezeu prin vreun parc cu ochii la privelişte, vii acasă şi te zgâieşti pe fereastră. Ce o fi aşa extraordinar de văzut?

IONESCU (*emoţionat ca un copil*): Nu mă pot stăpâni. E destul să arunc o privire ca să-mi pierd capul.

SOŢIA (*geloasă, deodată*): Cine? Cine te lasă cu gura căscată?

IONESCU (*uşor exaltat, privind pe fereastră*): Ana, tu nu le vezi? Monumentele… pieţele… catedralele… Culorile tari ale zilei… strălucirea cupolelor poleite la amiază de razele soarelui… amurgul… luminile ameţitoare care răsar atunci când se lasă

întunericul...Freamătul mulţimii care vine din toate colţurile lumii ca să le vadă. Eu… oricât m-aş uita la ele… tot parcă le văd prima dată. Şi sunt la fel de uluit, Ana. Uluit că există şi emoţionat că se află aici, la câţiva paşi de mine.

SOŢIA (*închide fereastra şi trage perdelele*): Nebunia asta a ta ne aduce numai belele. Eşti lacom. Lacom ca un copil care înfulecă până i se apleacă. Nu ai limită. Nu te mai saturi de atâta privit. (Pufneşte). Pfff! Pieţe… monumente… catedrale… ruine… (*răbufnind*) pietroaie! Ce găseşti tu aşa de extraordinar la ele? Acasă, în ţară, trăgeam de tine să mergi undeva. Stăteai cu nasul în cărţi. Iar acum, de când batem străinătatea, te-a apucat strechea cu monumentele, pieţele, catedralele, dracu să le ia.

IONESCU (*exaltat*): Nu ştiu cum să-ţi explic, draga mea. Acasă, le admiram în fotografii, citeam despre ele în cărţile de călătorie. Mă mulţumeam să le ştiu locuind în albume. Abia de când am ajuns să le pot vedea, îmi dau seama că eu nu credeam cu adevărat că ele există. De când suntem aici, parcă trăiesc într-un vis.

SOȚIA: Visul ăsta al tău ne arde la buzunar. Mereu când ne mutăm într-un oraş nou, închiriem un apartament care să aibă privelişte. Dacă nu dăm cu nasul de Arcul de Triumf, atunci trebuie să fie musai Place Vendome la o aruncătură de băţ, sau mohorâtul ăla de Big Ben, sau Piaţa San Marco cu damful ei insuportabil de găinaţ de porumbel, sau trăsnita aia de Sagrada Familia care zici că a fost făcută din îngheţată topită. Mereu, în fiecare ţară, în fiecare oraş, ne proţăpim în buricul târgului, fix acolo unde e chiria mai usturătoare. Şi asta doar ca să te poţi tu zgâi pe fereastră la câte un mastodont din ăsta celebru. Degeaba socotesc fiecare bănuţ cheltuit, de ajungem să ne uităm şi ce bagă copilul în gură, dacă noi aruncăm de fiecare dată banii pe câte o locaţie simandicoasă care ne lasă faliţi. De ce nu putem şi noi o dată măcar să locuim undeva la periferie? De ce trebuie să ţinem mereu coada sus? Înţelege că ne-ar costa jumătate şi, la sfârşitul lunii, am rămâne şi noi cu ceva gologani. Fii şi tu rezonabil o dată!

IONESCU (*neputincios*): Aş vrea, îţi jur că mă gândesc la asta…dar… dar… nu sunt în stare.

SOŢIA: În loc să te plângi, ai face mai bine să te ocupi de vizitatori. Iar e plin locul de ei.

IONESCU (*şocat*): Cum? Cum aşa?

SOŢIA:: Da, da, nu te mira. Doar ştii că asta se întâmplă de fiecare dată. De ce suntem nevoiţi să plecăm? De ce schimbăm mereu locul ca nişte nomazi? Nu din pricina lor? Îţi spun că au apărut iar. Pe doi dintre ei i-am auzit în dormitor adineauri. Trăncăneau în gura mare la patul copilului. Mi-a fost teamă că o să-l trezească. Abia am reuşit să-i alung de acolo.

IONESCU: Vizitatori? Cine sunt?

SOŢIA: Nu mă mai întreba cu aerul ăsta de căzut din lună, că iau foc. Parcă n-ai şti. Cei care ne năpădesc apartamentul la câteva luni după ce ne mutăm. Cei care ne fac viaţa amară, urmărindu-ne peste tot. Cum află că ne-am instalat, şi dau năvală.

IONESCU: Dar suntem aici doar de… câteva săptămâni.

SOŢIA: Trei, mai precis.

IONESCU: Şi..deja…?

SOȚIA: Închipuie-ți. Nu mai face mutra asta de viței la poarta nouă. Dracu știe cum reușești tu să te uimești iar și iar de un lucru care s-a mai petrecut de atâtea ori!

IONESCU: Încerc să înțeleg.

SOȚIA: Nu încerca. Pricepe odată. Invazia e în toi. De câteva zile îi simt. În baie, se șterg cu prosoapele noastre, ziua ne răscolesc prin lucruri, noaptea mănâncă bomboanele copilului. Lasă pete pe fața de masă, pe geam, pe pahare, uită robinetul deschis, folosesc telefonul în lipsa noastră, ba ieri am simțit și o mână pe fund, cum s-a mai întâmplat și tu nu m-ai crezut când ți-am spus. Mă întreb dacă n-o fi același pervers care mă pipăia și atunci.

IONESCU (*indignat*): Nu se poate. Asta întrece măsura…

SOȚIA: La cât ești tu de dispus să-ți aperi soția, miră-te că nu ți-am umplut până acum casa de bastarzi făcuți cu arătările astea. Până azi au avut atâta bun-simț încât să-și țină gura. Dar de acum s-au pus pe trăncănit. Trebuie să faci ceva.

IONESCU: Desigur, scumpa mea. (*Pauză*). Ce?

SOȚIA: Pune-i cu botul pe labe, spune-le că nu admiți să dea buzna pur și simplu la noi în

casă neinvitaţi. Spune-le că de azi înainte nu mai sunt bineveniţi.

IONESCU (*nesigur*): Aşa o să fac.

SOŢIA (*bănuitoare*): Când?

IONESCU: Imediat ce o să am timp.

SOŢIA: Dar ce ai de făcut? Ce te ţine ocupat?

IONESCU: Nu ştiu. Sunt neliniştit, nesigur pe mine. Toate schimbările astea, oraşele, ţările noi … .Tu ştii că eu nu am vrut să plecăm de acasă. Tu ai hotărât că aşa e mai bine.

SOŢIA: Ce era să facem? Că doar nu de bine am plecat. Am socotit împreună că aici, în Occident, ai fi mai bine plătit. În ţară munceai pe nimic, zi şi noapte, umilit şi fără să primeşti vreo recunoştinţă pentru eforturile tale.

IONESCU: Da, dar eu iubeam munca mea… colegii, prietenii, mă simţeam bine acolo…

SOŢIA: Bine… Erai un coate-goale care se spetea ca să-i îmbogăţească pe alţii. Aici măcar eşti plătit cum se cuvine.

IONESCU (*slab*): Da, dar… uite ce păţim de când am plecat… (*arătând în jur cu teamă, spre valiză şi spre camerele apartamentului, cu trimitere la "vizitatori", de parcă n-ar vrea să fie văzut*).

SOŢIA: Trebuie să fii ferm. Ca mine. Să pui piciorul în prag. În definitiv, ei nu există. Nu-i vezi. Sunt nişte prăpădite de spectre clevetitoare care se ţin după noi. Dacă suntem suficient de hotărâţi, îi dăm pe uşă afară. Să se ducă de unde au venit.

IONESCU (*nesigur*): Şi cum facem asta?

SOŢIA (*ridică din umeri neputincioasă şi furioasă în acelaşi timp*): Tu eşti bărbat. Tu trebuie să opreşti invazia. Dacă nu vrei să ne năpădească de tot. (*Ea iese*).

Ionescu dă să iasă, ezită, se uită în jur de parcă s-ar asigura că nu e urmărit, apoi se uită spre valiză. Nu ştie dacă e bine să o atingă. Curiozitatea învinge şi Ionescu deschide un pic capacul cât să vadă înăuntru. Din valiză, dând capacul violent la o parte, iese o femeie în vârstă, cam străvezie la faţă, îmbrăcată ca din altă epocă şi cu o coafură ciudată. Întreaga ei înfăţişare, deşi umilă, păstrează o oarecare nobleţe. Femeia, mătuşa lui Ionescu, sare pe marginea valizei ca un hopa mitică, picioarele rămânându-i înăuntru. E plină de vervă, în mod evident mulţumită de ce i se întâmplă. Eventual, mătuşa are o pipă în gură din care trage din când în când.

Scena II

MĂTUŞA: Ce-i, nepoate? Nu te bucuri că mă vezi?

IONESCU (*emoţionat, priveşte în jur încurcat, parcă ar vrea să o bage la loc în valiză*): …

MĂTUŞA: Urează-mi bine ai venit!

IONESCU (*slab*): Bine ai venit, mătuşă.

MĂTUŞA (*autoritară ca un sergent, dar cu un pic de maliţie*): Mă bucur că te văd.

IONESCU: Mă bucur că te văd.

MĂTUŞA: Arăţi minunat, ca totdeauna.

IONESCU (*repetând automat, se şterge cu o batistă mare, albă*): Arăţi minu…Haide, mătuşă, termină cu glumele dumitale, că pe mine mă trec năduşelile.

Mătuşa râde cu poftă, ca de o glumă reuşită, până se îneacă şi dă într-o tuse măgărească. Se potoleşte într-un târziu, El încearcă să-i înăbuşe tusea cu batista. Mătuşa se zbate să n-o sufoce.

MĂTUŞA: Ia laba, nepoate. Ce, vrei să mă sufoci?

IONESCU (*tulburat că mătuşa ar putea să creadă că a vrut să-i facă rău*): Eu…Doamne..,

mătuşă, cum poţi să crezi…? (*Speriat*) Mi-era teamă să nu audă că eşti aici…

MĂTUŞA (*horcăie, tuşeşte, până se potoleşte*): Haide, nepoate, ia aer. Nu ştii de glumă? Am rămas cu o tuse păcătoasă de când şedeaţi la Veneţia. Umezeala lagunei nu mi-a priit. Şi apoi nu te ştiu eu de om generos?

IONESCU (*încurcat*): …generos…

MĂTUŞA: Mereu ai găsit loc şi pentru alţii în inimioara ta. Tu nu eşti un încuiat… (*arată spre camera unde se află Ea*)… ca aia.

IONESCU: Mătuşă, te rog, e soţia mea şi o iubesc.

MĂTUŞA: Asta e problema ta. Iubeşti pe toată lumea.

IONESCU (*năuc*): Cum adică?

MĂTUŞA: De aici necazurile tale şi norocul nostru. Fără tine, cu cine am fi călătorit?

IONESCU (*Pierdut*): De ce eu? De ce cu mine?

MĂTUŞA: În ciuda mutrei tale de şoarece de bibliotecă, ai suflet mare. Fără tine, cum altfel?

IONESCU: Ce mutră am? Şoarece...

MĂTUŞA (*fără să-l asculte, trage din pipă*): Cât am fost în viaţă, am visat să văd Europa, Occidentul, să călătoresc. Nu mi-a ieşit.

La vremea mea am prins două molime, un război balcanic, unul mondial, nu mai ştiu câte secete şi un număr incalculabil de crize. La şaisprezece ani m-am măritat fără dragoste şi am turnat unsprezece copii. Una peste alta, cam aşa mi s-a scurs timpul. Când să mai călătoresc?

IONESCU: Bine, şi eu? Cum mine cum rămâne? Am şi eu dreptul la viaţa mea, nu?

MĂTUŞA: Bineînţeles. Iar noi, cei care călătorim cu tine îţi urăm tot binele din lume.

IONESCU (*arătând cu teamă spre valiza deschisă*): Cine mai e acolo?

MĂTUŞA (*face recensământul, atentă să nu uite pe cineva, privind în valiză ca printr-o lucarnă*): Păi, s-au cam adunat. Văr-tu ăla ciung, Radu, din partea maică-tii, cu nespălata de nevastă-sa…

IONESCU (*cu reproş*): Mătuşă…

MĂTUŞA (*continuând*): Silvia, vecina ta de la opt, de când stăteai în Militari, aia lungă ca o prăjină care umblă tot timpul răcită…

IONESCU: Silvia? Şi ea e aici? Doamne…

MĂTUŞA: …apoi e nenea Vasile…

IONESCU (*excedat*): Nenea Vasile? Nu se poate. Îmi promisese că se întoarce acasă şi mă lasă în pace.

MĂTUŞA: Nu-l ştii ce băgăreţ e? Scapă de el dacă poţi. Am încercat să-l pierdem pe străzi, că îşi cam trage un picior. Am zis că dacă facem pasul mare rămâne în urmă. Ţi-ai găsit. Guraliv cum e, mereu găseşte drumul înapoi, ghidat de vreun poliţai. Că ăştia de pe aici sunt tare politicoşi. Nu ca ăia de acasă, care mai bine te umflă decât să te ajute.

IONESCU: Şi cine mai e?

MĂTUŞA: Să ţi-i înşir chiar pe toţi, nepoate? Îţi faci sânge rău. Bine, dacă insişti. (*Privind în valiză*). Vecini cu nemiluita, rude sărace de care n-ai auzit dar au auzit ele de tine, prieteni, amici, uite chiar acum te salută unul Ciprian, colegul tău dintr-a şaptea, roşcovanul care a dat colţul în urma unei apendicite, sunt şi câţiva duşmani, pe ăştia îi aud noaptea cum te bârfesc, două-trei iubite neconsolate şi răpuse de lipsuri, străbunicii tăi dinspre tată în păr, stră-stră-străbunicii tăi dinspre mamă, din partea Moldovei, echipaţi cu iţari şi duhnind a brânză de oaie, un grup de polonezi căzuţi pe frontul rusesc care pălăvrăgesc între ei toată ziua şi se ţin

departe de restul, un necunoscut cu nasul mare ce strănută mereu, lume mai bună, lume mai proastă, gaşcă, popor.

IONESCU (*siderat de ce aude*): Ciprian, polonezi, străbunici, brânză de oaie…? Cum au ajuns cu toţi aici? (*Moale*). Sunt pierdut.

MĂTUŞA: Ce să zic? E încăpătoare valiza. Toţi care au avut dor de ducă, chef de aventură şi nostalgie după ce n-au apucat să trăiască s-au aciuiat în buzunarul ăsta de piele.

IONESCU: Ce caută? Ce vor?

MĂTUŞA: Parcă n-ai şti? Le dă ghes inima să vadă şi ei lumea. Cât au trăit n-au avut vreme. Sau le-au lipsit mijloacele, sau vremurile au fost vitrege, sau au avut firul vieţii cam scurt. Unii au avut ghinion cu războaiele, că s-au cam ţinut lanţ. Alţii cu dictaturile, că nici de astea nu am dus lipsă. O parte au auzit din poveşti despre minunile aflate în lumea civilizată, cum umblă zvonul, şi ce şi-au zis: măcar pe lumea ailaltă să deschidem şi noi ochii. Şi mai sunt unii care atunci când erau în viaţă şi aveau bani şi timp să călătorească, n-au primit viză. Ăştia-s cei mai nefericiţi. Şi-au dus viaţa privind peste gard. Când n-au mai suportat, au sărit pârleazul şi au sfârşit seceraţi de gloanţe sau înecaţi de ape.

Ce să zic? Popor amărât, vieţi netrăite, vise sugrumate de necazuri.

IONESCU: Bine dar, de ce eu? De ce cu mine?

MĂTUŞA: Ce voiai? Să ne legăm de vreun mohorât care nu se uită în jur? (*Mătuşa îl priveşte atentă, oftează, ca atunci când ai de-a face cu un copil îndărătnic, trage aer şi începe interogatoriul*): Tu de ce ai plecat de acasă?

IONESCU (*moale, nu prea vrea să răspundă, ştiind ce-l aşteaptă*): Ne descurcam greu… aveam un copil… am plecat din ţară ca să primesc, cum zice Ana, ceea ce merit pentru munca pe care o fac.

MĂTUŞA: Doar atât?

IONESCU (*laş, se apără*): Eu n-am vrut să plec. Mi-era bine acolo.

MĂTUŞA: Câteodată trebuie să ieşi din vizuină ca să vezi lumina. Doar tu ne-ai învăţat asta.

IONESCU: Eu? Când v-am spus asta?

MĂTUŞA: Tu ne-ai învăţat să privim. (*Trage perdelele închise înainte de Ana şi îl invită să privească afară*). Ce vezi?

Ionescu se întoarce cu spatele, acoperindu-şi ochii.

MĂTUŞA: Nu fi copil. Ce vezi?

Ionescu se întoarce cu greu, la îndemnurile ei repetate, ca şi când s-ar teme de ce se va petrece cu el când o să se uite pe fereastră.

IONESCU: Plouă. E întuneric şi plouă mărunt.

MĂTUŞA: Uită-te mai atent.

IONESCU (*incomodat de insistenţa mătuşii, turuie, încercând să scape*): Semafoare, culori, trafic, înghesuială, agenţi la plimbare, fete de şcoală…

MĂTUŞA (*nemulţumită*): Priveşte mai bine. Ce vezi?

IONESCU: … mulţime de oameni cu umbrele …în piaţă… se întorc de la serviciu, stau de vorbă între ei…

MĂTUŞA (*severă*): Ce văd ei? La ce se uită oamenii ăştia din piaţă?

IONESCU (*nesigur la început, îşi găseşti greu cuvintele; apoi ele curg, alcătuind imagini, într-un şuvoi care îi dă o stare de exaltare*) … oamenii privesc la turnuri de piatră.. în care atârnă clopote mari…

MĂTUŞA: Bravo, în sfârşit.

IONESCU: …iar deasupra lor e o cupolă aurită, boltită ca o caschetă de militar… cupola luceşte în ploaie…

MĂTUŞA: Continuă, continuă…

IONESCU: …mai văd statui înalte, murdare de găinaţ, ridicate pe turnuri… statui susţinute de brâuri de piatră… înlănţuite de muşchi din piatră veche, înverzită de vreme… mai văd încordare de piatră şi îndrăzneală mai văd (*uşor-uşor, se inflamează*)…statuile parcă urcă spre cer, da…

MĂTUŞA: Aşa, aşa, mai departe. Spune ce vezi.

IONESCU: Văd frumuseţe în jur, văd cum statuile zboară uşoare spre cer cu clopotele atârnate de gâtul lor ca nişte coliere… văd gânduri mari materializate în piatră, şi armonie… o, Doamne, e atâta armonie şi frumuseţe în jur, neînchipuită frumuseţe care ne înconjoară… o văd limpede acum…frumuseţea mă umple, nu mai încape în mine…

MĂTUŞA: Spune ce simţi. Cum te simţi văzând toate astea?

IONESCU (*uimit, privindu-şi corpul*): Mă întind, mă extind, mă umplu, mă umflu…

MĂTUŞA: Aşa, aşa…Zi înainte…

IONESCU: Simt cum braţele îmi cresc, tălpile picioarelor se lăţesc, pieptul mi se bombează, oasele pârâie, extremităţile îmi trosnesc şi se întind…frumuseţea din jur îmi dă ghes… trupul meu a devenit neîncăpător pentru ea…

MĂTUŞA: Creşti, creşti…E bine acum, eşti din nou ca un copil…

IONESCU: Simt o bucurie imensă care se varsă în mine.. O bucurie fără pereche mă inundă pe dinăuntru… statuile se înalţă, fac piruete prin aer, pieţele, picăturile de ploaie sunt lacrimi căzute din cer, acum văd, venite să facă lucrurile să strălucească… Şi în timpul acesta mă umplu, mă umflu, ca un aluat…

MĂTUŞA: Se umflă ca un aluat…E bine, e iarăşi copil… Creşte pe dinăuntru…

IONESCU: Hainele trosnesc pe la încheieturi de atâta frumuseţe, îmi rămân mici… Viaţa mea dinainte rămâne în urmă, neîncăpătoare şi strâmtă acum… ca o haină ce mi-a rămas mică… Văd cu alţi ochi… ca la începuturi… văd până departe, în adânc…

MĂTUŞA: Ce vezi acum?

IONESCU: Văd lucrurile ca la începuturi, curate, scârţâind de noi ce sunt, frumoase ca nişte ouă de aur, rotindu-se în jurul meu…le

pipăi cu limba, le gust, simt nevoia să le dau nume…

MĂTUŞA: Nu te opri. Dă nume lucrurilor, dacă simţi nevoia s-o faci. (*Către valiză, ca şi cum ar fi ascultată de acolo*). Trece prin faza cu numele, mai aveţi răbdare puţin.

IONESCU (*aiurează*): Simt nevoia să-i spun ferestrei fereastră, scaunului scaun, maşinii de tuns iarbă maşină de tuns iarbă, să numesc sentimentele, să le pun nume munţilor, să denumesc apele, cascadele şi izvoarele, animalele mării şi creaturile aerului. Of, Doamne, câtă treabă e de făcut, câtă noutate în jur…, iar eu… eu sunt aşa obosit.

MĂTUŞA: Numeşte lucrurile, dacă ai nevoie, nu te opri. (*Către cei din valiză, care se pare că şi-au pierdut răbdarea şi o trag de picioare pe mătuşă*). E obosit, aiurează. Acuşi se opreşte, nu mai rezistă. Puţină răbdare.

IONESCU: Ochii mi s-au mărit…

MĂTUŞA (*examinându-i irişii, ca la doctor*): S-au dilatat, aşa e…se măresc continuu, vezi mai clar acum…

IONESCU: …da, s-au mărit… sunt ca două mingi gonflabile care s-au lipit de pielea lucrurilor…

MĂTUŞA: Ce simţi? Spune-mi ce simţi.

IONESCU (*extenuat, înmuiat de efort*): Simt că nu mai am nevoie să numesc lucrurile… nu, nu... sunt lipit de ele, în sfârşit… le miros, le gust, nu mai am corp… sunt cufundat într-un acvariu uriaş, iar lucrurile înoată lent pe lângă mine, enorme, grave şi blânde ca nişte balene albastre… înoată… mă ating uşor cu pielea lor catifelată, mă dezmiardă ca pe un tovarăş al lor…

MĂTUŞA (*îl mângâie ca o bunică, ţinându-i capul la pieptul ei*): Aşa, linişteşte-te. Închide ochii şi bucură-te în voie de frumuseţea lor tainică.

IONESCU: Mă bucur… mă bucur… mă las în voia lor.. le ascult muzica… o cântă în adânc… Buuu-Buuu (*Ionescu scoate sunete grave şi lungi, asemănătoare cu cele ale balenelor*), se rotesc în jurul meu ca nişte balene albastre… graţioase şi grave (*închide ochii*).

MĂTUŞA: Şşşt… înoată cu ele, nu te teme. Cufundă-te împreună cu ele.

Din valiză apar mâini care o trag tare de data asta pe mătuşă de picioare.

MĂTUŞA (*către cei din valiză***)**: Şşt, nu e momentul. Lăsaţi-mă în pace. Aveţi răbdare.

Mâinile din valiză nu se lasă şi continuă să o tragă de picioare şi să-i întindă mătuşii o listă scrisă pe o foaie de ziar, sau chiar pe hârtie de ambalaj. Mătuşa nu prea vrea să ia lista, dar n-are de ales. În timpul acesta Ionescu doarme dus, eventual sforăie mulţumit.

MĂTUŞA: Bine, bine. Puteaţi să-l fi lăsat să se odihnească un pic, bietul de el. Nu vedeţi cât e de obosit?

Cei din valiză protestează, se agită, o înnebunesc pe mătuşă care dă din picioare să scape de mâinile care o apucă de jos.

MĂTUŞA: Ok, ok, îl trezesc. Potoliţi-vă. (*Râde*). Doar ştiţi că mă gâdil, nesuferiţilor.

Mătuşa îl bate pe umăr, El se trezeşte aiurit, ameţit. Îi e greu să-şi dea seama de ce i s-a întâmplat. Apoi îşi aminteşte de valiză şi de situaţia încurcată în care se află şi se ridică în capul oaselor.

IONESCU (*amărât*, *depăşit de situaţie*): Of, Doamne, ce o să mă fac?

MĂTUŞA: Să te bucuri de viaţă. Nu-ţi face griji pentru noi. Tu deschide bine ochii, cât eşti tânăr şi în putere. Am văzut eu o mulţime de puicuţe în oraş care abia aşteaptă să le dai bună ziua. Numai că pe aici prin străinătăţuri e mai greu să distingi între o fufă care doarme sub poduri şi o studentă la arte. Se îmbracă la fel. Gagicile astea sunt ca un Kinder cu surprize: nu ştii ce e dedesubt până nu dai la o parte învelişul.

IONESCU: Mătuşă, sunt căsătorit.

MĂTUŞA (*netulburată*): Cu cine nu trebuie. Crezi că dacă te-ai legat de bosumflată s-a isprăvit lumea? Şi apoi femeia, deşi strâmbă din nas şi stucheşte ca mâţa, e bucuroasă să afle că are un cocoş care dovedeşte şi alte surate. Asta arată că e viril. (*Mătuşa face cu ochiul*).

IONESCU: Nu mă înţelegi, mătuşă. Nimeni nu mă înţelege. Nu mi-e mie gândul la asta. Şi n-o cunoşti pe Ana. Ar fi în stare să mă sfâşie şi pentru mai puţin.

MĂTUŞA: Eşti moale, băiete. Primitor, cu suflet mare, dar moale. Nu faci de erou.

IONESCU: Dar nu sunt şi nici nu vreau să fiu un erou.

MĂTUŞA: În felul tău fistichiu poate că eşti. Un soi de Ulise contemporan care bate lumea cu pasul, cărându-i cu el în valiză pe cetăţenii Ithacăi cu gândul să le arate frumuseţile lumii pe care n-au avut ocazia să le cunoască câtă vreme au stat izolaţi pe insula lor.

IONESCU: Ce îndrugi tu acolo, mătuşă? Ce-i vocabularul ăsta la dumneata?

MĂTUŞA: Spun şi eu ce am citit. Pe când trăiam, nu aveam vreme să deschid cartea. Mereu cu plozii în braţe şi cu foame în gât. Dar acum, de când vieţuiesc în valiza asta laolaltă cu cărţoaiele pe care le porţi după tine, mi-au mai căzut şi mie ochii pe foi. Habar n-aveam că scrie lucruri aşa interesante în ele. (*Îi întinde hârtia cu lista primită din valiză*). Uite, ia.

IONESCU: Ce-i asta? (*Realizând ce este, excedat*). Iar? Nuuu.

MĂTUŞA: Ştiu, sunt nesuferiţi, insistenţi, dar n-am ce le face. (*Arătând spre hârtie*): Ai lista aici. Sper că le înţelegi scrisul. Unchi-tu Albert vrea un lanţ de bicicletă. Zice că i-e dor să dea o tură oraşului şi că ăla vechiu' i

s-a stricat. Mai zice că ţi-a scris asta într-un bilet pe care ţi l-a lăsat ieri în buzunar la sacou.

IONESCU: I-am spus de sute de ori că nu mai suport să găsesc bileţele prin buzunare.

MĂTUŞA (*fără să-i dea multă atenţie, privind lista*): …ţaţa Floarea te roagă pentru o eşarfă violet care să i se potrivească la rochie… polonezii vor, bineînţeles, votcă poloneză… nenea Vasile cere gumă de mestecat…, vezi tu aici ce vrea fiecare. Iar gemenii Grama, ăia doi cu urechile străvezii ca nişte aripi de fluturi, îţi cer palete de ping-pong. Vor să iasă în parc, cât eşti tu plecat la serviciu. (*Îi dă lista lui Ionescu; mândră*) În ce mă priveşte, eu nu-ţi cer nimic.

IONESCU: Cum aşa?

MĂTUŞA: Mi-am petrecut ieri o jumătate de zi într-un magazin de pantofi. Am probat o mulţime. (*Ghiduşă*). Ştii că asta e moartea mea.

IONESCU (*îngrijorat*): Ar fi cazul să te potoleşti. O să te prindă.

MĂTUŞA (*satisfăcută de ce a făcut*): N-ai tu grijă. Cine crezi că o să bage la zdup o arătare ca mine?

IONESCU: Du-te, mătuşă. Îmi plezneşte capul.

MĂTUŞA: Mă duc, mă duc.

IONESCU: Acum, că aţi dat năvală, or să apară iar inspectorii locativi să vadă câţi locuim în apartament. Vecinii, deranjaţi de zgomotele şi de tropăiala voastră, or să facă reclamaţii la primărie, ca de fiecare dată.

MĂTUŞA: Păcat. Îmi plăcea mirosul cafelei de aici, dimineaţa, pe la taverne. Şi mă înnebunesc după pantofii muierilor.

IONESCU: Pleacă, mătuşă, şi lasă-mă.

MĂTUŞA: Plec, nepoate. Am dispărut. Şi nu te mai amărî atât. Faci treabă bună, s-o ştii de la mine.

Mătuşa sare sprintenă în valiză, Ionescu se apropie prudent, închide capacul cu grijă, verifică încuietoarea, apoi ridică valiza fără probleme şi iese cu ea privind în jur.

Tabloul II
Scena I

Corul cetăţenilor vienezi indignaţi

PRIMUL CETĂŢEAN: Nu se mai poate!

AL DOILEA CETĂŢEAN: E inadmisibil!

AL TREILEA CETĂŢEAN: De nesuportat!

AL PATRULEA CETĂŢEAN: Trebuie luate măsuri. Măsuri drastice şi imediate.

PRIMUL CETĂŢEAN: Măsuri fără precedent. Neîntârziate! Nemaiîntâlnite!

TOŢI: Măsuri! Măsuri! Trebuie urgent luate măsuri.

SONG

(*poate fi executat ca o bucată de muzică clasică, eventual vals, ca să amintească de Viena, dar şi în ritm de hip-hop, spre exemplu*)

COR: Ne respiră aerul, ne calcă iarba, ne miros florile, ne admiră monumentele,

Se scaldă în apele noastre, se bronzează la soarele nostru vienez.

Cum se poate aşa ceva? E aerul nostru vienez! E iarba noastră vieneză! Sunt florile noastre vieneze!

Ne năpădesc cu nostalgiile lor, cu amintirile lor, cu bunicii, mătuşile, unchii şi străbunicii lor preschimbaţi demult, acolo în ţară la ei, în pământ respectabil de flori,

Ne invadează intimitatea, ne cântă cântecele, ne leagănă copii, ne şterg la cur babele,

Ne visează visele, ne iubesc femeile, ne schimbă amintirile, ne umplu aerul de închipuiri.

Refren: Cine sunt ei? Sunt venetici! Străini! Emigranţi! Nedoriţi! Ne imită obiceiurile, apoi le preschimbă în aşa hal încât devin ale lor,

Ne învaţă limba aşa de bine încât copii noştri învaţă de la ei să vorbească,

Se îmbolnăvesc de bolile noastre şi pretind apoi că sunt ale lor,

Cu fiecare zi care trece sunt aşa de tare asemenea nouă încât am ajuns să ne temem că noi suntem ei.

Refren: Cine sunt ei? Sunt venetici. Străini. Emigranţi. Nedoriţi.

Dacă nu îi oprim, n-o să mai ştim care-s ai lor şi care ai noştri.

Încetaţi! Încetaţi! Încetaţi!

Munciţi cât vreţi, dacă trebuie să vă câştigaţi existenţa, dar încetaţi să visaţi, să admiraţi, să priviţi, să vă uluiţi, să vă închipuiţi.

Încetaţi! Chiar acum! Încetaţi!

Scena II

Ionescu, funcţionarul locativ, apoi şi soţia lui Ionescu. Ionescu, vădit intimidat de prezenţa funcţionarului, îl urmăreşte spăşit pe acesta făcând măsurători în apartament. Când funcţionarul e cu spatele la valiză, cei dinăuntru ridică uşor capacul, scot capul sau ies pe jumătate, spre disperarea lui Ionescu, care le face semne să se ascundă. Jocul acesta continuă pe toată scena, creând suspans şi efect comic.

FUNCŢIONARUL (*măsurând cu pasul, adulmecând aerul în toate colţurile, făcând fotografii, verificând măsurătorile cu planul*

casei în mână; la subraţ are un dosar): Vasă-zică bun. Acesta e apartamentul. De când locuiţi aici?

IONESCU: De… o lună şi jumătate. M-am mutat cu familia. Eu, soţia mea, Ana şi copilul nostru cel mic. E abia un prunc, n-a învăţat să vorbească.

FUNCŢIONARUL (*socotind pe degete*): Deci trei persoane cu totul. Interesant. Şi înainte unde aţi locuit?

IONESCU (*arătând dosarul***)**: Aveţi acolo actele de şedere pe unde am stat.

FUNCŢIONARUL (*examinând actele***)**: Paris, Londra, Madrid, Lyon, Geneva, Lisabona, Florenţa…

IONESCU (*parcă scuzându-se*): Da… Am fost în multe locuri. Locuri minunate. Locuri istorice. Patrimoniul de frumuseţe al lumii, nu-i aşa, domnule funcţionar? Eu sunt sensibil la frumuseţe, vă mărturisesc.

FUNCŢIONARUL: Şi asta în doar câţiva ani. Văd că nicăieri n-aţi stat mai mult de … (*citeşte hârtiile*) patru luni, cea mai lungă şedere. (*Plescăie din buze*). Ciudat, ciudat.

IONESCU: Aşa e. Pare ciudat, dar… nouă… mie îmi place să călătoresc…să văd locuri noi, să cunosc oameni…

FUNCŢIONARUL: Vecinii vorbesc despre dumneavoastră ca despre un om prietenos, corect, politicos, suspect de politicos chiar…

IONESCU: Ce să fac? Aşa am fost educat. Să dau bună ziua când întâlnesc pe cineva… să îl întreb dacă are nevoie de ajutor …să ridic de jos hârtia aruncată de altul…să trec strada împreună cu un vârstnic…

FUNCŢIONARUL: Da, da, da. Ciudată şi aplecarea dumneavoastră pentru problemele altora. Scrie în dosar, într-adevăr.

În timpul dialogului lor, doi-trei din cei care locuiesc în valiză pot ieşi tiptil, curioşi, ca să vadă ce fac Ionescu şi funcţionarul. Ionescu trebuie să-i vadă pe cei din valiză şi să încerce să le contracareze mişcările. Funcţionarul îi simte din când în când. Cei din valiză pot fi oricât de obraznici. Pot să-l gâdile pe funcţionar, să-i încurce foile, să-i pună coarne, să-i sufle în ureche. Joc mut. Când funcţionarul se deplasează prin încăpere, ei pot să-l urmeze, maimuţărindu-l, enervându-l.

IONESCU (*pierdut*): În do-do-dosar? Deja? Ce fel de dosar? Există un dosar… al nostru… al meu?

FUNCŢIONARUL: Dar ce vă închipuiaţi? Sunteţi acum în lumea civilizată. Avem reclamaţii (*le arată*). De la vecini. Se plâng că liniştea le e tulburată de cei care locuiesc în apartament.

IONESCU: Re-reclamaţii? Cu privire la n-noi? Nu se poate.

FUNCŢIONARUL (*ca un detectiv*): Din apartamentul acesta se aud paşi. Chiar şi când nu sunteţi acasă, am verificat.

IONESCU: Dar noi nu păşim. Noi nu facem zgomot. Soţia mea ce mai păşeşte, când face treabă prin casă. Eu nu păşesc mai deloc. Unde m-aş duce? Cum vin, îmi iau papucii şi mă aşez cât mai repede pe canapea sau în pat. Noi suntem chiar foarte tăcuţi, vă asigur, ciudat de tăcuţi. Iar copilul doarme noaptea, nu plânge în somn, nu urlă după suzetă. E un copil educat, un copil european, soţia mea a avut mare grijă de asta.

FUNCŢIONARUL (*neîncrezător*): Şi totuşi se aud. Paşi, mobile mutate în plină

noapte, tropăituri de copii care bat mingea, joacă ping-pong, trompete, conversaţii în poloneză, scrie aici (*citeşte din reclamaţii*), chiar şi claxoane de bicicletă.

IONESCU (*ştergându-se cu batista, pierdut*): Imposibil. Eu dorm buştean, iar copilul nu a învăţat încă să meargă. Poate pisica să mai păşească. Da, da, îmi aduc aminte acum, îşi mai muta farfurioara cu mâncare prin casă dintr-un loc în altul. Ştiţi, o vreme am ţinut o pisică. Dar am dat-o în cele din urmă. Era cam zgomotoasă, ne-am gândit la vecini.

FUNCŢIONARUL (*suspicios, îl examinează*): Fără îndoială, sunteţi un caz.

IONESCU (*neagă, transpiră, temându-se să nu fie deconspirat*): Nicidecum, nicidecum.

FUNCŢIONARUL: Sunteţi sigur că aici locuiesc doar trei persoane?

IONESCU: Dar cum altfel, domnule funcţionar locativ? Eu, soţia mea Ana şi copilul nostru cel mic. Trei cu totul. Poate… câteodată... cine ştie…să mai treacă vreun prieten, ocazional… dar asta se întâmplă rar, să zicem de sărbători…

FUNCŢIONARUL (*ascultă atent*): Nimic suspect, într-adevăr. (*Face câţiva paşi,*

aparent dezinteresat, apoi se întoarce brusc în loc, gata să cadă în nas, ca şi cum ar vrea să surprindă pe cineva care stă ascuns în spatele lui; cei din valiză, în spate, aceeaşi mişcare): Interesant. Sunteţi un caz interesant.

IONESCU: Deloc. Eu duc o existenţă mai degrabă banală. Casă, serviciu, casă. Mă plimb pe străzi, nu neg. Dar nu beau, nu petrec vremea prin baruri, ies cu soţia şi cu copilul în cărucior, în week-end…admirăm priveliştea, atâta tot… nu merit ca autorităţile oraşului să se intereseze de mine…

FUNCŢIONARUL: Asta urmează să stabilim. Există limite. Există reguli ce trebuie respectate. Noi, aici, nu ne jucăm cu regulile, domnule Ionescu. (*Cei din valiză tocmai ce au sărit în valiză şi au trântit capacul după ei. Funcţionarul aude zgomotul şi se uită mai atent la valiza aşezată pe jos)*.

IONESCU (*prudent*): E valiza mea. Valiza de călătorie.

FUNCŢIONARUL: Înţeleg. Pentru moment, e destul. Voi înainta un raport cu privire la situaţia dumneavoastră.

IONESCU (*speriat, bâlbâindu-se*): Un ra-ra-raport? E nevoie? Despre ce si-si-situaţie vorbiţi?

FUNCŢIONARUL: Nu putem să nu dăm curs reclamaţiilor, odată ce ele au fost întocmite.

IONESCU (*în timp ce îl conduce spre ieşire pe funcţionar*). De-desigur, de-desigur. Noi respectăm decizia autorităţilor, dar vă a-asigur că reclamaţiile sunt neîntemeiate. Noi nu de-deranjăm pe nimeni, aşa am fost educaţi. Ca existenţa noastră să nu supere prea ta-tare. Să ne petrecem viaţa tăcuţi, discret, într-un co-colţ. Să nu ieşim în evidenţă. Ţin minte cum ne pre-preda la şcoală toate astea când eram micuţi, domnule funcţionar. Iar noi învăţam foarte re-repede.

Funcţionarul, în drum spre ieşire, trece pe lângă valiză. Dinăuntru iese un picior şi îi pune piedică. Funcţionarul se împiedică, gata să cadă. Îl salvează Ionescu, prinzându-l în braţe.

IONESCU: Uşor, domnule funcţionar, v-am prins eu. Stabilitatea dumneavoastră a-a-administrativă n-a fost pusă nici un moment în pe-pericol.

Funcţionarul se uită în jur, deranjat.

IONESCU: Nu vă faceţi probleme, domnule funcţionar, doar eu v-am văzut când v-aţi împiedicat.

FUNCŢIONARUL (*nervos*): La revedere, domnule. Ne mai întâlnim noi.

IONESCU: Cu bine, şi aveţi grijă. Oraşul are nevoie de funcţionari ca-ca-ca dumneavoastră.

Funcţionarul iese.

Scena III

Ionescu singur, apoi mătuşa, ieşind din valiză.

IONESCU (*amărât*): S-a sfârşit. Gata. În două zile se întoarce cu decizia de evacuare şi va trebui să ne luăm tălpăşiţa. Vom fi iarăşi pe drumuri.

MĂTUŞA (*ieşind din valiză, pufăie din pipă*): A plecat scrobitul ăla? Ducă-se dracului cu aritmetica lui.

IONESCU: Unde mă mai pot duce? Dacă veţi fi mereu pe urmele mele, voi fi alungat de peste tot.

MĂTUŞA: Nu ştiu cum poţi să-i suporţi pe inspectorii ăştia. N-ai văzut ce mutră de peşte avea? Unul ca ăsta merita un şut în cur.

IONESCU (*căinându*-se): Of, Doamne, am trăit cum am putut, cum am fost învăţat. Vieţuiam în mica mea lume cenuşie, cu capul în pământ, umilit, orb, surd la ce se întâmpla în jurul meu; astupându-mi urechile, amânându-mi nevoile, punându-mi ochelari de cal, minţindu-mă singur. Ca să nu văd mizeria, m-am închis în mine. Ca să rezist la minciună şi umilinţă, m-am îndopat cu isprăvile eroilor clasici. Ca să mă păstrez om, m-am întors pe dos ca un cojoc, cu lăuntrul afară şi exteriorul pe dinăuntru. M-am antrenat să nu simt, să nu pricep, ca să nu sufăr prea mult. Ca o cârtiţă, ca un liliac, ca un orbete, m-am cufundat în întuneric din proprie voinţă, convins că fericirea nu era pentru mine. Mă născusem de partea greşită a zidului. Nu trăiam, săvârşeam un suicid programat.

MĂTUŞA (*netulburată, trăgând din pipă*): Ai stat cu nasul în cărţi şi ai rumegat vise, băiete, asta ai făcut, ipocritule, fericitule.

IONESCU: Am visat ani la rând că trăiesc şi am refuzat să trăiesc, ca să pot visa în linişte.

MĂTUŞA: Felicitări. Ai devenit campion la răsucit lucrurile. Lumea s-a chircit în stomacul tău toată, iar maţele tale sunt acum autostrăzile lumii.

IONESCU: Ce aveam de aşteptat? Existenţa mea era sălcie şi fără rost, nu aveam ce spera. Am ucis viitorul, convins că deznădejdea era hrana mea naturală...

MĂTUŞA: Te răsfăţai.

IONESCU: ...şi, în loc de catastrofa finală, după ce am ţinut ochii strânşi în faţa urâtului, hotărât să rezist, brusc am descoperit frumuseţea.

MĂTUŞA: Norocosule.

IONESCU: Oh, cum m-am simţit eu atunci! A fost ca o ploaie de vară ce mi-a răcorit sufletul. Ce surpriză fantastică! Îl prinsesem pe Dumnezeu de un picior. Izbutisem marea evadare. Pe uşa din dos. Dându-mi drumul pe tobogan, hotărât să dispar în haznaua istoriei, fusesem azvârlit în înalt. Săream

într-un picior de fericire, chiuiam, strigam ca un copil ce se îmbată de soare. Ţipam de încântare.

MĂTUŞA: Ai făcut în scăldătoare când erai mic, ascultă la mine.

IONESCU: ...bineînţeles, mă bucuram în cea mai desăvârşită linişte. Din precauţie, ca să nu afle nimeni despre isprava mea şi să râvnească la fericirea mea absolută, mi-am pus lacăt la gură. Îmi eram suficient. Rotund ca o minge. Şi plănuisem, naivul de mine, să trăiesc aşa până la capătul vieţii.

MĂTUŞA: Până la capătul lumii. Până la capătul gândurilor, până dincolo de marginea care le înghite pe toate ca o cascadă.

IONESCU: Aşa de tare mă umflasem, în urma reuşitei mele secrete, că simţeam cum stau să pleznească legăturile mele cu lumea. Eram gata să mă desprind, ca un balon cu aer cald, ca o rachetă cu motoarele pornite, gata de lansare spre stele.

MĂTUŞA: Ai descoperit frumuseţea, de ce te plângi? Ai suferit un pic, e adevărat, ai renunţat la micile bucurii ale vieţii, ţi-ai pus costumul lui Oarecare, ţi-ai lipit pe frunte eticheta de Nimeni, toate astea ca să-ţi

maschezi reuşita. Marea ispravă: descoperirea strălucirii lăuntrice. Norocosule, căcăciosule! Aveai ceva preţios de ascuns.

IONESCU: Apoi, zidurile micii mele lumi cenuşii au căzut pe neaşteptate şi am fost împins să călătoresc. Nevasta, nevoile, copilul care urla după un viitor, m-au făcut să părăsesc cuibul unde cunoscusem fericirea anonimă.

MĂTUŞA: Ai ieşit în lume, singuraticule. Ai ieşit la lumină. Mulţumeşte vieţii că ai parte să călătoreşti, să inhalezi frumuseţea la care altădată visai cu fruntea lipită de gratii.

IONESCU: Şi ce descopăr acum, când în sfârşit pot să mă bucur în voie? Că fiecare lume nouă e un exil, că fiecare Columb e un refugiat?

MĂTUŞA: Fiecare libertate câştigată lasă o închisoare în urmă, nu uita asta.

IONESCU: Odată ce am câştigat libertatea, mi-am pierdut patria şi am devenit un nomad.

MĂTUŞA: Visele tale, rumegate atâţia ani, te fac să umbli de colo-colo, prefăcutule, fericitule. Hoinăreşti pe urmele închipuirilor tale, ele îşi cer tributul acum. Eşti arheologul propriilor născociri, ce-ţi puteai dori mai mult?

IONESCU: Nicăieri nu va fi ca acasă. Mă simţeam bine, cumva, în mica mea lume cenuşie.

MĂTUŞA (*nemiloasă*, *precisă*): Lumea pe care o urai din răsputeri, îţi amintesc. Asta o uiţi, o dai la spate, faptul că ani de zile te simţeai ca un cadavru viu ce se târăşte pe pământ cu gândul la moartea fără glorie ce-l aşteaptă la capătul unei existenţe lipsite de rost.

IONESCU: Uram, într-adevăr, lumea asta a mea. O uram din tot sufletul.

MĂTUŞA: Ura asta avea şi avantaje. Nu cunoşteai îndoiala. Te păstrai întreg. Ca o nucă. Întreg şi inexpugnabil.

IONESCU: Dar cel puţin în lumea mea cenuşie şi mică aveam linişte şi siguranţa zilei de mâine.

MĂTUŞA: Liniştea era pacea mormântului. Unica certitudine era că ziua ce vine va fi identică cu cea care a trecut, aliniindu-se unui nesfârşit număr şir de zile anonime, trăite cu capul plecat şi cu gustul sălciu al inutilităţii pe limbă.

IONESCU: Am obosit de atâta hălăduit. Simt nevoia să mă odihnesc. Iar frumuseţea asta din jur, ce rost are ea dacă o văd numai eu?

MĂTUŞA: Şi noi, nepoate? Nu uita că mai suntem şi noi pe aici.

IONESCU (*excedat*): În definitiv, voi cine sunteţi? O adunătură de spectre, o mână de rătăciţi, pierduţi printre rotiţele istoriei, un pumn de rumeguş al vremurilor, şpan, pleavă, resturi de existenţe neîmplinite. Nişte biete închipuiri care locuiesc înghesuite în mintea mea obosită.

MĂTUŞA: Nepoate, te ia gura pe dinainte şi spui prostii. Nu uita că cei din valiză te aud.

IONESCU (*la capătul puterilor, spre valiza deschisă, lamentându-se*): Lăsaţi-mă în pace, din suflet vă rog. Coborâţi din vagoane. Căutaţi-vă alt vehicul de călătorie. Iertaţi-mi neputinţa, iertaţi-mă dacă v-am jignit cu ceva. Oboseala din mine e vinovată. Părăsiţi gloaba, înainte să vă lase în drum.

Pe scenă cad, aruncate din valiză, o mulţime de obiecte, ca dintr-o fântână arteziană. La început, câte unul, apoi, gradat, tot mai multe, sfârşind într-o ploaie de obiecte ce acoperă scena şi pe Ionescu. În general sunt vechituri, fotografii de familie, articole de îmbrăcăminte sau încălţări ale celor ce locuiesc în valiză, mingi de

ping-pong, batiste, claxoane de bicicletă, scrisori de admiraţie trimise către Ionescu pentru efortul lui, ba chiar şi un avion de hârtie făcut, evident, de o mână de copil. Ionescu, la început, crede că ele sunt semnul iritării celor din valiză. Apoi culege de pe jos scrisorile şi le citeşte, vede fotografiile semnate cu autograf şi cu dedicaţii pentru el şi înţelege. La final, Ionescu plânge de fericire, adunând obiectele la piept, încercând să le cuprindă pe toate, să le vâre în el şi cerând iertare personajelor invizibile care i-au trimis aceste mesaje de recunoştinţă.

IONESCU (*după ce cade primul obiect*): Ce-i asta? Ce se întâmplă? Aruncă în mine?

MĂTUŞA (*netulburată, ridicând obiectul şi citind ceva scris pe el, eventual pe talpa unui pantof*): E un mesaj. Pentru tine, bănuiesc.

IONESCU (*bănuitor, nu se apropie*): Pentru mine? Ce vrea? E un atentat? Ca să mă pedepsească pentru că nu mai pot? Să se răzbune pe mine că mă lasă spinarea?

Cade încă un obiect, poate două. Ionescu se fereşte, speriat ca de bombe, acoperindu-şi capul.

IONESCU (*mai alarmat*): Uite, altul. Şi încă unul dincolo. Nu încetează să arunce.

MĂTUŞA (*caldă*): Tare eşti prost, măi nepoate.

IONESCU (*plângăcios*): Vorbeşte-le tu, mătuşă. Explică-le frumos, pe limba lor, că nu le vreau răul. Pur şi simplu sunt la capătul puterilor şi am nevoie de o pauză, de un moment de respiro, de o gură de aer. Până şi eu pot obosi.

MĂTUŞA (*amuzată*): Vorbeşte-le tu. Sunt gata să te asculte, nepoate.

Continuă să cadă obiecte, mai grele, mai uşoare. Ionescu, într-un târziu, îndrăzneşte să atingă unul dintre ele, să zicem o scrisoare scrisă pe o foaie de ziar sau câteva vorbe scrise cu ruj pe o batistă. Citeşte mesajul.

IONESCU (*tulburat*): E pentru mine, mătuşă.

MĂTUŞA (*ironică*): Ia citeşte ce scrie, nepoate.

IONESCU (*uluit*): „Mulţumesc”, asta scrie, mătuşă. Îmi mulţumeşte pentru găzduire şi îngăduinţă. Semnează verişoara Adriana.

MĂTUŞA: Ce spui, nepoate? Parcă ziceai că te înjură.

IONESCU: Uite alta. Zice aici că datorită mie a avut parte să-şi plimbe oasele în libertate. E nenea Vasile.

MĂTUŞA: Ia auzi, băiete. Să-ţi fie de bine.

Ionescu, din ce în ce mai mişcat şi entuziasmat de ce citeşte, aleargă prin scenă de colo-colo, descifrând mesajele cu voce tare.

IONESCU: Şi aici! Şi dincolo, şi dincoace, toate sunt pentru mine, mătuşă. Tanti Marioara, cu copii şi soţul îmi urează noroc, ţaţa Veronica şi vecinii de pe palier se roagă pentru mine seară de seară... Cineva scrie că mi-e recunoscător pentru că mi-am irosit timpul cu o mârţoagă bătrână ca unchiul Albert, e scrisul lui, mătuşă, îl recunosc... Doamne... Îmi mulţumesc şi mă roagă să-i iert pentru neajunsul de a-mi fi făcut viaţa amară. Doamne, mătuşă, sunt fericit. Am putut să ajut atâţia oameni. (*Sare de colo-colo, citind mesaje, cântând, chiuind*). Nu voi, ci eu vă mulţumesc, nevăzuţii mei prieteni, amici, rude, duşmani, vecini, necunoscuţi. Vă cer iertare că am fost meschin şi egoist, că v-am reproşat că v-aţi ţinut scai de mine. Mă simt onorat să vă însoţesc în călătorie.

(*Mătuşii*). Îmi cresc puterile când văd că atâtea suflete chinuite m-au ales pe mine drept ghid. (*Celor din valiză*). Eu vă sunt recunoscător, năpăstuiţilor. Eu vă rămân dator, oropsiţilor, ghinioniştilor, invizibililor. Mătuşă, de azi înainte nu mai sunt obosit. Nu voi mai fi niciodată. Pornesc bucuros, oricât de lung şi de anevoios va fi drumul, oricâte pericole şi dezamăgiri mă aşteaptă la capătul lui. Drumul e casa mea, de aici înainte. Cu atâta popor însetat de hoinăreală în bagaj, mă voi simţi acasă oriunde. Prind aripi. Osteneala se ridică de pe umerii mei. De azi, lumea e patria mea! Să pornim fericiţi în exil, cu ochii larg deschişi ca să pătrundă lumina prin ei. Cu sufletele pregătite, ca nişte cămări goale ce aşteaptă să fie umplute. La drum, tovarăşii mei năpăstuiţi.

Pe întregul monolog, peste Ionescu plouă cu mici obiecte, scrisorele, desene pe bucăţele de ziar, batiste, ciorapi şi poşete, într-o cascadă a recunoştinţei care tinde să îl acopere, ca o zăpadă. Ionescu sare, cântă, chiuie, se tăvăleşte prin grămada de obiecte.

Tabloul III
Scena I

Ionescu călătoreşte prin Europa, cu valiza în mână. Sau poate fi un cufăr uriaş care îşi măreşte dimensiunile pe măsură ce Ionescu trece prin cât mai multe locuri. Cufărul poate fi purtat în spinare, iar din el pot ieşi capete, membre, sau pot fi proiectate chipuri de oameni din toate epocile, avizi să privească. Se pot folosi proiecţii cu imagini din diverse oraşe europene. Când Ionescu se hotărăşte să se oprească undeva, este întâmpinat de un grup de cetăţeni indignaţi, care îi barează drumul spre oraşul lor.

Scena II

CETĂŢENII INDIGNAŢI: Mai departe! Mai departe! Aici nu aveţi ce căuta. Toate locurile au fost ocupate. Toate slujbele sunt date deja.

Ionescu pleacă mai departe, cu cufărul în spate, apoi vine iar către ei, acelaşi joc.

CORUL CETĂŢENILOR INDIGNAŢI (*poate fi cântat, rostit în mai multe limbi; neapărat în spaniolă, engleză şi italiană*):

Se bronzează la soarele nostru, respiră aerul bunicilor noştri, ne miros florile,

Cresc mai repede decât noi, învaţă mai iute la şcoală, aleargă mai repede la concursurile vieţii,

N-aţi văzut ce bronzaţi sunt, ce nări mari au, cum adulmecă şi cum inhalează văzduhul?

Ce piepturi uriaşe au şi ce femei arătoase? Sunt mai înalţi, mai puternici, mai flămânzi decât noi. Sunt nişte barbari.

Dacă nu-i oprim vom fi pierduţi,

vom învăţa de la ei limbi străine, vom mânca mâncărurile gătite de ei, sunt mai gustoase ce vrei?,

Vom crede că ei suntem noi. Şi atunci? Şi atunci noi... noi cine vom fi?

Cetăţenii vorbesc între ei, pe şoptite, cu ochii la Ionescu.

PRIMUL CETĂŢEAN: Aţi auzit? Turnul din Pisa s-a năruit. S-au holbat la el în asemenea hal, încât în cele din urmă s-a prăbuşit.

AL DOILEA CETĂŢEAN: Aţi auzit? Turnul Eiffel nu mai străluceşte în soare. De cât l-au fixat cu privirea. Sunt nesătui. Iau luciul obiectelor, parcă au şmirghel în privirile lor hămesite.

AL TREILEA CETĂŢEAN: Strică poleiala monumentelor înălţate de strămoşi într-o mie de ani de eforturi. Ei sunt de vină pentru ruina civilizaţiei occidentale.

AL PATRULEA CETĂŢEAN: Se proţăpesc în faţa minunilor noastre, cască ochii la ele şi le fură toată lumina.

PRIMUL CETĂŢEAN: Le ştirbesc aura. Le şterpelesc strălucirea, le mătuiesc.

AL DOILEA CETĂŢEAN: Şi le imprimă în suflet şi pleacă cu ele acasă. După ce au trecut ei, vizitatorii, lucrurile sunt parcă mâncate de carii, parcă au trecut peste ele milenii şi un număr nesfârşit de anotimpuri.

PRIMUL CETĂŢEAN: Big Ben-ul şi-a înţepenit limbile, nu mai arată ora exactă. Arcul de Triumf e căzut pe o rână.

AL TREILEA CETĂŢEAN: Invazia e în toi. Trebuie opriţi.

AL PATRULEA CETĂŢEAN: Cu orice preţ.

PRIMUL CETĂŢEAN: Să lăsăm la o parte educaţia primită şi scrupulele care ne împiedică să ne apărăm. Patria este în pericol. Valorile noastre sunt însuşite de alţii. Să punem dop acestei invazii.

AL DOILEA CETĂŢEAN: La dracu cu *politically corectness*.

AL TREILEA CETĂŢEAN: Să-i aruncăm peste ziduri.

AL PATRULEA CETĂŢEAN: Cât mai e timp.

Scena III

Toate personajele din această scenă sunt invizibile. Sunt cei din valiza lui Ionescu. Noi îi putem doar auzi. Sau vedea, eventual, printr-un efect de umbre chinezeşti, cu contururi enorme. Sau, dacă e posibil tehnic, personajele pot rămâne invizibile, iar noi putem urmări obiectele mânuite de personaje cum se mişcă prin aer. Desigur, decizia finală revine regizorului. Iniţial, auzim zgomot de scaune trase pe podea, accese de tuse, cineva îşi suflă

nadul în batistă, ca şi cum o mulţime de oameni se aşează la o şedinţă.

GLASUL MĂTUŞII: Ne-am adunat astăzi pentru... (*răstită, şi-a pierdut răbdarea*) nene Vasile, ia-ţi mâna de pe fundul meu.

GLASUL LUI NENEA VASILE (*prefăcut*): Cine? Eu? Îmi căutam locul... pardon... (*zgomot de scaune, chicotit*).

GLASUL MĂTUŞII: Da, da... Îţi căutai locul... Ne-am adunat aşadar pentru...

Cineva îşi suflă puternic nasul în batistă, acoperind-o pe mătuşă.

GLASUL MĂTUŞII(*dojenitoare*): Silvia... iar eşti răcită?

GLASUL SILVIEI(*vorbeşte pe nas, asemenea cuiva care are guturai*): Iertaţi-mă, doamnă, dar nu vedeţi în ce curent stăm? Ferestrele deschise mereu, zilnic pe drumuri...

GLASUL MĂTUŞII(*aspră*): Nu v-a obligat nimeni să porniţi în călătorie. (*Revenind la un ton cooperant*). Chiar despre asta vreau să vorbim, dragii mei. De asta ne-am adunat astăzi aici. Ca să vorbim despre călătorie şi

despre gazda noastră, Ionescu, cel care ne duce în spate cu atâta ...

GLASUL LUI NENEA VASILE: Eu care ziceam că, odată ajuns în Occident, o să-şi cumpere o maşină tare. Ăsta era visul meu. O decapotabilă. Iar el... (*trage un pârţ sonor*) călătoreşte ca ţăranii cu transportul în comun.

GLASUL MĂTUŞII: Nene Vasile, te rog să te abţii de la măgării. Te dau afară din sală.

GLASUL LUI NENEA VASILE: Pardon, nu reuşesc să mă ţin. Bătrâneţea. (*Râde, convins că a făcut o glumă bună*).

GLASUL SILVIEI (*pârâcioasă*): Şi pe mine mă pipăie, doamnă. Şi tot aşa zice, că nu se poate abţine. (*Indignată*). E scandalos că suntem nevoiţi să călătorim cu indivizi ca el!

GLASUL LUI NENEA VASILE (*Silviei, libidinos*): Bucăţică.

GLASUL SILVIEI: Bătrân libidinos!

GLASUL LUI NENEA VASILE: Nu pot să-mi ţin mâinile departe de tine, frumuseţe.

GLASUL SILVIEI: Îl auziţi, doamnă?

Se aud zgomote de scaune, ca şi cum cei doi s-ar angaja într-un conflict şi Silvia îl pocneşte cu poşeta. Ceilalţi îi despart cu greu.

GLASUL MĂTUŞII: Gata, gata, potoliţi-vă! Nene Vasile! Silvia, lasă poşeta. Toată lumea, treceţi la locurile voastre.

Silvia strănută furioasă, zgomot de scaune, chicotit, râsete, înjurături.

GLASUL MĂTUŞII: Ne-am adunat ca să discutăm serios situaţia în care se găseşte Ionescu. Şi mai precis, felul în care am putem noi să îl ajutăm. (*Zgomot de mingi de ping-pong căzute pe jos, hârjoneală de copii care se încaieră; mătuşa urlă*). Gemenii Grama, ieşiţi afară. Acum! (*Se aud paşii copiilor care ies în fugă, uşi trântite*). Cine i-a lăsat şi pe ăştia înăuntru? (*Bombăne*). Needucaţi, răsfăţaţi...

GLASUL UNCHIULUI ALBERT (*pedant, de modă veche*): Eu, cum ajung într-un loc nou, dau o tură oraşului. Cu bicicleta. E tare frumos. Nu se termină niciodată, oricât ai da roată. (*Mătuşii*). Draga mea, să nu uiţi să-i mulţumeşti pentru lanţ lui Ionescu.

GLASUL MĂTUŞII: Desigur, unchiule Albert. N-o să uit. Măcar dumneata eşti mulţumit.

GLASUL UNCHIULUI ALBERT: Oh, aş putea să mă învârt o eternitate aşa, dând roată oraşului.

GLASUL LUI NENEA VASILE: Nu cobi. S-ar putea să ţi se întâmple. (*Râde singur, mulţumit de glumă*).

GLASUL SILVIEI (*naivă, sedusă de farmecul unchiului Albert*): Într-adevăr, domnule Albert? Vă face aşa de mare plăcere?

GLASUL UNCHIULUI ALBERT: Desigur, domnişoară Silvia. N-aţi observat că drumul nu se sfârşeşte niciodată? Totdeauna capătul lui se îndepărtează de noi, oricât de mult am merge spre el.

GLASUL SILVIEI (*uimită*): Într-adevăr. Nu m-am gândit niciodată.

GLASUL UNCHIULUI ALBERT: E uimitor, nu-i aşa? Şi mereu suntem la mijlocul drumului, cu nimic mai aproape de ţintă ca la început. (*Râde*). Credeţi-mă, domnişoară, am constatat-o cu picioarele mele. (*Mătuşii*). A, şi, te rog, draga mea, nu uita să-i aminteşti de mănuşi. Am făcut bătături de la ghidon.

GLASUL MĂTUŞII (*condescendentă*): Am să vorbesc cu el, unchiule Albert.

GLASUL SILVIEI (*în admiraţie pentru unchiul Albert*): Câtă educaţie.

GLASUL UNCHIULUI ALBERT: Mă flataţi, domnişoară.

GLASUL UNUI POLONEZ *(în poloneză, răcnind*): Chcialbym pic wodke...

GLASUL MĂTUŞII: Ăsta ce vrea?

GLASUL UNCHIULUI ALBERT: Un polonez. După cum dă din mâini, cred că cere iar vodcă. Poloneză, bineînţeles.

GLASUL MĂTUŞII: Naţionalişti sută-n sută. Cum s-or fi nimerit şi ăştia cu noi, naiba ştie?! Şi fără translator.

GLASUL SILVIEI(*melancolică*): Se zice că bunica dinspre mamă a lui Ionescu ar fi întreţinut o legătură romantică cu un polonez.

GLASUL LUI NENEA VASILE: Bucăţică.

GLASUL SILVIEI(*lui nenea Vasile*): Nesimţit.

GLASUL MĂTUŞII: Să revenim. Lui Ionescu îi e tot mai greu, iar noi ne-am cam înmulţit. E un popor întreg în valiză...

GLASUL SILVIEI: La început, era suportabil. Acum duhoarea îţi mută nasul.

Forfotă în sală.

GLASULUNCHIULUIALBERT: Într-adevăr. S-ar putea regla câteva lucruri, dacă-mi permiteţi.

GLASUL MĂTUŞII: Propun să nu ne gândim numai la noi. Ionescu e la capătul răbdării. În valiză e un haos. Listele de cumpărături au devenit kilometrice. Toată lumea cere, strigă, pretinde şi nimeni nu se gândeşte la el. (*Forfotă în sală printre auditori*). Da, da, ştiu. Astăzi e zi de ieşit în oraş şi v-am promis că şedinţa nu va dura mult....

Strigăte de indignare ale Silviei, forfotă, chicoteli, râsete, zgomot de scaune, un şiroit de lichid ce se scurge pe podea.

GLASUL SILVIEI (*plângăcioasă*): Doamnă, nenea Vasile a făcut pipi pe el.

GLASUL LUI NENEA VASILE (*hâtru, prefăcut neputincios*): V-am zis că nu pot să mă ţin.

GLASUL SILVIEI (*isterică*): Cineva trebuie să şteargă pe jos. Nu e posibil să trăim ca animalele.

GLASUL UNUI POLONEZ (*strigă*): Nie pijemy? Dlaczego nie pic? Do picia!

GLASUL MĂTUŞII: Ăsta ce mai vrea iar?

GLASUL UNCHIULUI ALBERT: Dacă-mi permiteţi, cred că tot de vodcă e vorba. Zice că, fără o duşcă, el nu mai rezistă.

GLASUL MĂTUŞII (*depăşită de situaţie*): Of, la dracu. Bine, plecaţi, plecaţi. Şedinţa se amână. Nene Vasile, să-ţi fie ruşine.

GLASUL LUI NENEA VASILE(*indignat*): Mie? Mă lasă vezica. Nu rezist la vorbărie multă.

Strigăte în sală, bătăi de picioare în podea, hohote de râs incontrolabile.

GLASUL UNCHIULUI ALBERT (*politicos*): Vă sărut mâinile, doamnă. Acum, vă rog să mă scuzaţi, pornesc la drum. Nu pot irosi o zi aşa de frumoasă.

GLASUL MĂTUŞII: La revedere, unchiule Albert şi drum bun. (*Celorlalţi, furioasă*). Iar ne-am dat în petec. (*Către sală*). Să vă fie ruşine. (*Bombănind*). Vodcă, mănuşi, decapotabilă. Bandă de nerecunoscători... rătăciţi... nesătui... inculţi... Plecaţi, să nu vă mai văd... plecaţi...

Zgomotele pe care le face o mulţime de oameni care pleacă; râsete, chicoteli, strănuturi, strigăte în poloneză (Do picia! Do picia!), discuţii în contradictoriu. Zgomotele şi discuţiile se sting în depărtare.

Scena IV

Ionescu şi Ana, soţia lui Ionescu, într-un mic apartament mai mult gol, cu ferestrele deschise. Pe fereastră, de data asta în depărtare, se zăreşte un monument din cele enumerate la începutul piesei. Ionescu, cu cufărul alături. Ana întinde pe sfoară rufele spălate.

SOŢIA: Slavă Domnului că ne-au primit şi aici.

IONESCU: Ciudat. De obicei, după trei zile apăreau cu actele de evacuare şi eram din nou pe drumuri. De data asta e altfel.

SOŢIA: Poate avem noroc. (*Îi arată o cămaşă spălată*). Poftim. Iar ţi-au rămas hainele mici. Prăpădim o groază de bani ca să-ţi luăm mereu altele noi. În curând, o să trebuiască să te înfăşori în cearşafuri. Sunt singurele care te mai cuprind. Cheltuim cu tine mai mult decât pentru copil. (*Îngrijorată*). Ai observat

că îi vin şi acum hăinuţele de anul trecut? Ce o fi cu el?

IONESCU (*obosit, dar nu descurajat*): Cine ştie? Poate că refuză să crească până ce nu ne facem un rost.

SOŢIA (*alarmată*): O fi posibil? Şi o să avem un copil mic-mititel? Cât un degetar, sau chiar mai mic? Doamne fereşte-ne. Şi ai văzut că nici nu vrea să vorbească?

IONESCU: Poate nu s-a hotărât ce limbă să înveţe şi nu vrea să se trudească de două ori. (*O potoleşte*). N-ai grijă, femeie. Fiecare îşi găseşte un rost pe măsura lui.

SOŢIA: În schimb, tu nu te opreşti. Dai pe dinafară, ca un cozonac pus la dospit. De unde atâta chef de crescut?

IONESCU: Când mi-a fost vremea să cresc, n-am avut spor. Acum am intrat în recuperări.

SOŢIA: Asta e grandomanie. Luna trecută erai cu un cap mai înalt ca luna de dinainte şi cu două mai mare decât acum două luni. În ritmul ăsta o să baţi toate recordurile şi oamenii au să fugă de noi ca de nişte ciudaţi. Ce e cu tine?

IONESCU: Nimic, Ana. Doar că acum nu-mi mai feresc privirea de lucruri.

SOŢIA: Vorbeşti... altfel. Parcă eşti la emisiunile alea TV care prezintă ţări ciudate şi obiceiuri exotice.

IONESCU: Îmi caut cuvintele ca să exprim ce mi se întâmplă.

SOŢIA (*ironică*): Şi ce se zăreşte, bărbate, de acolo, de la înălţimea ta? Se vede departe?

IONESCU: Suficient de departe ca să înţelegi că lucrurile sunt înghesuite între frontierele lor care le cuprind ca nişte centuri de castitate.

SOŢIA: Şi ce vezi?

IONESCU: Femei care spală hainele soţilor lor, copii ce fug de la şcoală şi se joacă în curtea din spate. Bătrâni ce înşeală moartea, iubindu-şi nepoţii şi retrăind amintiri ce-i înconjoară cu ziduri, ca pe cetăţile vechi de odinioară. Trupuri îndrăgostite ce păcălesc pe cei ce încearcă să le ţină departe, vrându-le binele. Morţi singuratice şi speranţă în ochii orbi de atâta durere.

SOŢIA: Nu ştiu dacă să te mai cred. Te exprimi tot mai anapoda. Şi sunetele pe care le scoţi sunt stâlcite. Seamănă cu şuierele scoase de balene în larg.

IONESCU: Am nevoie de alte vocale ca să exprim tot ce simt, tot ce văd.

SOŢIA: Mi-e frică de tine. Nu te mai recunosc. Nu mai eşti bărbatul cu care m-am măritat.

IONESCU: Un om devine ce a fost de la început. Atunci apropiaţii încetează să-l recunoască şi îl tratează ca pe un străin.

SOŢIA: Balivernele astea le spui ca să uit că nu avem ce pune pe masă. Ieri am deschis ultima conservă de ton.

IONESCU: Nu-ţi face griji. În curând, vom fi pretutindeni acasă.

SOŢIA: Eşti orb, surd, fără minte sau ce? Nu vezi că suntem alungaţi de peste tot? Faima noastră ne o ia înainte. Europenii pe care tu îi ridici atâta în slăvi şi-au închis oraşele. Ne alungă politicos de peste tot, ne pun bețe-n roate, se tem de noi ca de ciumă.

IONESCU: Sunt ca nişte copii. Au nevoie de un bau-bau. Frica le păstrează culoarea în obraji.

SOŢIA: De unde calmul ăsta care mă scoate din minţi? Am ajuns la fundul sacului, iar tu continui să visezi cai verzi pe pereţi.

IONESCU: Nu tu ai vrut să călătorim?

SOŢIA: Dar eu doream să fim asemenea lor, să stăm la aceeaşi masă cu ei, să trăim civilizat, fără griji.

IONESCU: Orice călătorie e o schimbare de lume. (*Ca un copil pus pe şotii*). Le spoim zidurile pe care ni le ridică în cale cu visele noastre.

SOŢIA: Ce aiureli îndrugi acolo?

IONESCU (*blând*): N-ai observat că florile lor nu mai au acelaşi miros?

SOŢIA: Ba da. Chiar m-a uimit că la început nu recunoşteam mirosurile ştiute într-un câmp înflorit, iar acum toate mi se par că miros ca acasă.

IONESCU: Aşa se întâmplă mereu. Îl purtăm pe acasă din noi printre străini, până ce locul unde ajungem prinde izul ştiut, familiar.

SOŢIA: Păi atunci de aia sunt aşa de speriaţi. Aerul s-a schimbat odată cu venirea noastră. Soarele are strălucirea de acasă, apa prinde alt gust, copii ascultă alte poveşti.

IONESCU: Degeaba încuie uşile şi ferestrele. Degeaba trag obloanele şi scriu cuvinte urâte pe ziduri. Au nevoie de noi. Valul de barbarie care, odată la câteva sute de ani, le zguduie lumea, le bate în poartă. Suntem groaza lor necesară.

SOŢIA: Au nevoie de noi?

IONESCU: Cu noi îşi antrenează puterile fleşcăite de atâta huzur. Fără noi, nu mai ştiu să vadă în jur.

SOŢIA: Vrei să spui că nu ne urăsc?

IONESCU: Nu mai ştiu să urască. Abia mai ţin minte cum e să-ţi pierzi capul pentru o iubită, pentru un ideal de tinereţe, pentru un teritoriu ce aşteaptă să fie cucerit. Au sânge bătrân. De la cruciade nu şi-au mai luat curul de pe scaune. Au fesele lipite de ele. Iar acum visează la paradis, în faţa unor ecrane ce le vând iluzia puterii şi a distanţelor parcurse într-o clipă.

SOŢIA: Să fi ajuns aşa de rău cum spui? Nu-mi vine să cred. (*Dă din cap, neîncrezătoare*). Nu-i aşa. Se uită la noi cu coada ochiului. Nu le place cum mirosim.

IONESCU: Şansa noastră este că duhnim a coteţ şi a sânge. Ne dispreţuiesc, dar femeile lor ne caută căldura. Poveştile noastre de groază le zbârlesc părul pe braţe, le măresc libidoul şi le încing imaginaţia. Spaima de noi creşte cota vieţii la bursă.

SOŢIA: Astăzi la piaţă, o femeie mi-a spus că în curând va veni sfârşitul lumii.

IONESCU: Pentru ei, ăsta e semn de sănătate. Până acum ceva vreme uitaseră ce înseamnă prevestirile şi semnele. Trăiau într-o lume de plastic ce semăna cu foile pe care le împart la turişti.

SOŢIA: Acum se tem să iasă din case şi bat drumul la ghicitori. O altă femeie mi-a mărturisit, cu jumătate de gură, că se duce la vrăjitoare să îi descânte. Înainte râdea de puterile bobilor. Acum, de când obişnuinţele i-au fost spulberate de nenumăratele crize, nu mai crede în previziunile bursei şi în cotaţiile anunţate în ziare. Crede din nou în destin şi în viziunea bătrânilor.

IONESCU: Mai nou, plozii lor umplu bisericile duminica. Dumnezeul lor se simte întremat de când am venit. Sfinţii lor dormitau pe pereţii bisericilor. Acum şi-au încins din nou săbiile, şi-au şters aurele de praf şi apleacă urechea la durerile oamenilor.

SOŢIA: Atunci ar trebui să ne fie recunoscători pentru ce facem.

IONESCU: E prea devreme. Schimbarea îi sperie. O mie de ani s-au crezut buricul pământului, iar acum sunt derutaţi că lumea are mai multe burice. Or să ne mulţumească în cărţile pe care le vor scrie nepoţii lor.

SOŢIA: Adică ai noştri.

IONESCU: Ai noştri, ai lor, nu va mai conta.

SOŢIA: Nu ştiu... vorbeşti altfel acum... Ai căpătat o siguranţă pe care nu o aveai...

IONESCU (*încântat ca un copil*): Ai observat şi tu? (*Râde, se pipăie*). N-ai ce-i face. Orice contact direct presupune schimbare. Şi nu toate schimbările sunt neapărat de bun augur.

SOŢIA: Ai un aer trufaş, scuipi cuvintele... Înainte nu ridicai glasul, ţineai ochii în jos, acum eşti gata să înfrunţi pe oricine...

IONESCU: Am învăţat de la ei. M-au schimbat şi pe mine, cu bune cu rele.

SOŢIA: ... nesiguranţa, sfiala ţi-au dispărut...

IONESCU: Când vorbeam pentru mine... înainte... mă bâlbâiam... Nu eram stăpân pe cuvinte... De când am încetat să vorbesc în numele meu, fâstâceala a dispărut ca prin minune.

SOŢIA: Stai puţin. În numele cui vorbeşti tu acuma?

IONESCU (*cu ochii la valiză, fericit şi stânjenit totodată*): În numele lor, Ana... în numele lor...

SOŢIA (*cu mâna la gură*): Ai înnebunit. Ei nu există.

IONESCU: Ba dimpotrivă, sunt singurii care există cu adevărat. Ei sunt trecutul care ne face să avem pământ sub picioare.

SOŢIA: Dar noi vrem să avem un viitor aici, peste graniţă, şi pentru asta trebuie să lăsăm în spate trecutul, ce eram, ce am fost şi să o luăm de la capăt.

IONESCU: Graniţa nu există. N-a existat niciodată.

SOŢIA: Ba da. Iar noi am trecut-o acum şi am lăsat de partea cealaltă secolele de lipsuri şi de umilinţe, am pornit către o viaţă nouă.

IONESCU: Nu se poate lua nimic de la capăt, nu se poate lăsa în spate nimic. Totul este deja început. Mereu suntem în mijlocul unei poveşti ce se istoriseşte necontenit, de alte guri, cu alte voci, unui alt public. Doar povestea contează. Singurul sprijin pe care-l putem avea este să ne ştim parte din povestea care se spune la nesfârşit. Nimic altceva nu contează.

SOŢIA: Ţie îţi trebuie un doctor. Ai început să crezi în basme.

IONESCU: Abia acum sunt sănătos. Cei care au clădit minunile astea (*arată pe fereastră*) au visat alte lumi. A lor nu le-a fost de ajuns, şi

atunci au zugrăvit în operele lor frumusețea altor tărâmuri.

SOȚIA: Ești un evazionist, un gură-cască, un pierde-vară.

De afară se aude zgomot de tobe şi muzică, de parcă s-ar desfăşura o ceremonie oficială. Soţia fuge la fereastră ca să vadă ce se întâmplă. Larma de afară creşte, ca şi cum un grup mare de oameni s-ar apropia.

SOȚIA (*surescitată*): În stradă s-a adunat o mare de oameni. Vin de peste tot, de pe străduțe, din parcuri, din gurile de metrou, din gări, din porturi şi aeroporturi. Se strâng tot mai mulţi. Sunt furioşi, dau din mâini, au fețele roşii şi glasuri aprinse. (*Speriată, strigând*). Pare că se îndreaptă încoace.

De afară se aud strigăte, fluierături, tropote de picioare. Apoi mulţimea scandează ceva nelămurit la început, apoi tot mai clar. Cei de afară strigă „Pre-şe-din-te-le! Pre-şe-din-te-le!”. O mulţime de flash-uri luminează chipul îngrozit al Anei. Flash-urile continuă fără oprire. Care de televiziune fixate pe macarale se ridică

în viteză la înălţimea ferestrelor, înconjurând casa. Se aud vocile reporterilor care transmit în direct. Brusc, în lumina reflectoarelor de platou şi înconjuraţi de camere, cei doi soţi se descoperă într-un studio de televiziune ad-hoc.

SOŢIA (*gâtuită de emoţie*): A sosit preşedintele. Limuzina e înconjurată de mulţimea care îi scanadează numele. S-au oprit la noi în faţă. Face cu mâna oamenilor. URCĂ AICI!

Soţia, agitată, începe să alerge prin casă, aranjând lucruri, strângând ce se poate în cele câteva clipe cât îi trebuie preşedintelui să urce scările. Intră preşedintele care e mic de statură, eventual pitic, în orice caz are o statură care să facă o diferenţă mare faţă de statura uriaşă a lui Ionescu, care îl întâmpină înfăşurat în cearşaf.

PREŞEDINTELE: Bună ziua, doamnă Ionescu. Bună ziua, domnule Ionescu. Permiteţi?

IONESCU: Bineînţeles, intraţi, intraţi. În fond, noi suntem oaspeţii dumneavoastră. Simţiţi-vă deci ca acasă.

SOŢIA (*emoţionată la culme*): Vaaai, excelenţă. Ce onoare că ne-aţi călcat pragul. Dumneavoastră... aici... Ce onoare nemaivăzută, ce bucurie neaşteptată.

PREŞEDINTELE (*sec*): Eu sunt onorat, doamnă, să vă întâlnesc. Permiteţi?

Înainte să primească acceptul lui Ionescu de a se aşeza, preşedintele face un semn şi este săltat în scaunul prea înalt pentru el, adus dinafară de către cei doi gealaţi care îl însoţesc. Înainte ca ei să iasă, după ce au verificat din ochi încăperea, aduc un scaun similar şi pentru Ionescu.

SOŢIA: Vai, dacă ştiam că veniţi, ne pregăteam... dar aşa... ne-aţi luat pe nepregătite... iertaţi, iertaţi deranjul...

PREŞEDINTELE: Lăsaţi, doamnă Ionescu. Se poate spune că şi dumneavoastră ne-aţi luat pe noi pe nepregătite.

IONESCU (*amabil*): Vezi, Ana? Până aici suntem chit.

PREŞEDINTELE: Soţul dumneavoastră are dreptate. Fiecare a marcat câte un punct.

IONESCU: Vă plac confruntările.

PREŞEDINTELE: Sunt un preşedinte ales. Prin urmare, nu aş avea cum să le evit.

IONESCU: Cărui fapt datorăm vizita dumneavoastră...

SOŢIA (*mieroasă*): ...care ne face atâta plăcere, domnule preşedinte, vă asigurăm, ne unge pe suflet, ne copleşeşte.

PREŞEDINTELE: Domnule, din motive care bănuiesc că vă sunt evidente şi dat fiind caracterul extraordinar şi importanţa deosebită pe care o are, cred de cuviinţă ca întrevederea noastră să fie înregistrată. Sper că nu aveţi nimic împotrivă.

IONESCU: De ce aş avea? În felul acesta voi rămâne cu o amintire. Altminteri, în ţară, nimeni n-o să mă creadă că am sta la doi paşi de un preşedinte.

PREŞEDINTELE: Mă flataţi.

IONESCU: Vă înrămez.

PREŞEDINTELE: Nu vă înţeleg.

IONESCU (*cu ton de scuză*): Nu mă luaţi în seamă, domnule preşedinte. M-a luat gura pe dinainte. Statutul meu de hoinar şi lipsa de obişnuinţă de a mă afla în contact cu oficialităţi de un asemenea rang îmi

joacă feste. Eu, mai des, am fost vizitat de funcţionarii de la primărie.

PREŞEDINTELE: Am fost informat.

IONESCU: Nu mă îndoiesc.

SOŢIA: Excelenţă, scuzaţi ţinuta neprotocolară a soţului meu, dar nu mai am cu ce să-l îmbrac. (*Râde isteric*).Toate hainele i-au rămas mici. Creşte. Creşte mereu, ca un copil mare.

PREŞEDINTELE (*către Ionescu*): Să înţeleg că şederea la noi v-a priit.

IONESCU: Într-adevăr. Mă bucur din plin de ce văd. Nu-mi mai încap în piele de fericire.

PREŞEDINTELE (*bănuitor*): Sunteţi ironic.

IONESCU: Deloc. Vă descriu ce mi se întâmplă.

PREŞEDINTELE: Întrevederea noastră va fi transmisă în direct în toaţă ţara, ba chiar în întreaga Europă, poate în întreaga lume, şi cred că nu greşesc prea tare spunând asta.

IONESCU: Mă simt măgulit să ştiu că umilele mele probleme interesează pe aşa de multă lume.

PREŞEDINTELE: Problemele dumneavoastră sunt şi problemele noastre.

IONESCU: Înţeleg că vreţi să câştigaţi şi viitoarele alegeri.

SOŢIA: Bărbate, ai grijă ce spui. Excelenţa sa e oaspetele nostru şi ne-a făcut onoarea de a ne trece pragul.

PREŞEDINTELE: Până stabilim cine e oaspetele cui vă atrag atenţia că în câteva clipe transmisia va începe. În direct, în peste cincizeci de ţări.

SOŢIA (*se retrage, înţelegând că nu şi are locul acolo*): Vă las, vă las să vorbiţi. Între timp eu pun de o cafeluţă. Să vorbeşti frumos, bărbate, să nu-l superi pe dom' preşedinte. (*Iese cu spatele, făcând temenele*).

Se aude numărătoarea inversă a celor din televiziuni. 5, 4, 3, 2, 1, bip. Preşedintele zâmbeşte şi scaunul său se ridică la comandă cu câteva zeci de centimetri. Pe măsură ce confruntarea se animă scaunul lui Ionescu coboară, la o comandă secretă. Jocul continuă pe toată scena.

PREŞEDINTELE (*exagerat de amabil, vrând să arate că e generos cu străinii*): Domnule Ionescu, sunteţi un fenomen, de ce am ascunde-o? Ziarele, presa în general, povestesc pe larg despre isprăvile

dumneavoastră. De aceea, m-am hotărât să vă fac o vizită. Deoarece mă consider gazdă, am considerat că nu avem nevoie de un mediator. În felul acesta neprotocolar, putem intra mai repede în dialog.

IONESCU (*emoţionat, năduşeşte*): Vă mulţumesc ... şi urez bun-venit în modestul meu apartament închiriat celor care şi-au rupt din timpul lor ca să ne urmărească. (*Arată în jur*). Aici locuim de câteva zile, eu, soţia mea Ana şi copilaşul nostru cel mic. Până când decizia de evacu...

PREŞEDINTELE (*întrerupându-l, pe un ton populist*): Oricând dialogul este posibil, iar eu sunt astăzi aici pentru dovedi acest lucru. Est-vest, orient-occident, împărtăşim aceleaşi valori, nu-i aşa? Şi chiar dacă, pentru moment, Occidentul este cu un pas-doi înainte, în fond ce ne desparte?

IONESCU: Nu mare lucru. La noi soarele răsare, la dumneavoastră apune.

PREŞEDINTELE (*deranjat de remarcă*): Şi totuşi aţi decis să vă alăturaţi nouă, ca să păşim mai departe împreună.

IONESCU: Todeauna v-am privit ca pe fraţii mai mari care ne arată pe unde s-o luăm. Admiraţia mea a fost sinceră.

PREŞEDINTELE: Şi atunci dumneavoastră, domnule Ionescu, v-aţi hotărât să vă părăsiţi locurile natale şi să vă încercaţi norocul la noi.

IONESCU: Soţia mea e cea care m-a convins. Spunea că aici voi fi mai bine plătit.

PREŞEDINTELE: Desigur, desigur. Politica noastră de deschidere a graniţelor a fost mereu consecventă. Dar n-aţi venit singur încoace. Se spune că voiajaţi însoţit de o cohortă de conaţionali... invizibili.

IONESCU: Şi pentru mine a fost o surpriză, vă asigur. Habar n-aveam câţi năpăstuiţi, ghinionişti, visători doreau să vă viziteze.

PREŞEDINTELE (*glumind, în încercarea de a-l prezenta pe Ionescu ca pe un personaj care nu e în toate minţile*): Pe care îi purtaţi peste tot în valiză. Aşa se zvoneşte.

IONESCU: Într-adevăr. Acolo locuiesc. (*Râsete batjocoritoare în stradă, de la cei care urmăresc confruntarea pe ecranele situate afară*).

PREŞEDINTELE: Şi pretindeţi că ei există într-adevăr? (*Râsete afară*).

IONESCU: Aşa cum există amintirile, strămoşii şi nostalgia după vârsta de aur. Dacă ţineţi neapărat, vă fac cunoştinţă cu ei.

PREŞEDINTELE (*uşor panicat*): Nu, mulţumesc. Păstraţi-i acolo. (*Vizitatorii râd, văzând spaima preşedintelui*).

IONESCU: De ce v-aţi teme, de vreme ce nu credeţi în existenţa lor?

PREŞEDINTELE (*nesigur*): Nu mă tem. Vă asigur că nu vreau să vă pun la îndoială obiceiurile şi credinţele... neobişnuite. (*Îşi revine; atacă*). Puteţi să explicaţi în câteva cuvinte ţinuta dumneavoastră?

IONESCU (*descoperit, pudic*): E un cearşaf cu care mă înfăşor... de când nu-mi mai găsesc haine pe măsură. În ultima vreme am probleme cu creşterea. (*Aceleaşi râsete afară*).

PREŞEDINTELE (*ironic*): La vârsta dumneavoastră? E scandalos.

IONESCU: Pentru mine copilăria se pare că nu s-a încheiat. Continui să cresc. Şi să mă minunez de lucruri.

Când Ionescu rosteşte câte o replică bine ţintită, spectrele invizibile aplaudă folosindu-se de rufele puse la uscat, creând un efect cu iz fantastic, ca şi cum hainele ude s-ar umple de corpuri invizibile care le mişcă. Efectul se poate obţine şi prin efect video sau animaţie proiectată pe pereţii camerei. Vom avea în final două mulţimi care se confruntă. Una vizibilă, dar de fapt invizibilă, cea a spectrelor care sunt de faţă, şi cea din stradă, care se face uşor auzită prin ferestrele deschise. Două lumi care se înfruntă. Atmosfera creată e cea de stadion la un meci în direct. Fiecare reuşită a câte unui adversar este salutată de tribuna care îl susţine. Prin aplauze mute (sau însoţite de sunete asemănătoare acelor scoase de oasele descărnate ale unui schelet care se lovesc între ele), dar vizibile cu ajutorul rufelor mişcate de corpuri nevăzute, sau aplauze sonore ale celor în carne şi oase de afară. Două armate, viii şi morţii, aplaudând, ovaţionând, înfruntându-se.

PREŞEDINTELE (*îşi ascunde neliniştea*): Admiratorii vă sunt aproape.

IONESCU: Susţinătorii dumneavoastră au umplut străzile.

SOŢIA (*intervine*): ...parcurile, gările, autogările, porturile şi aeroporturile...

PREŞEDINTELE (*forţează, deranjat de intervenţie*): Cel puţin ai mei nu sunt ilegali.

IONESCU: Nu ştiam că graniţa s-a mutat pe lumea cealaltă.

PREŞEDINTELE: Nu ne puteţi acuza de rele intenţii. Bunăvoinţa noastră e dovedită.

IONESCU: Iadul e pavat cu bune intenţii.

PREŞEDINTELE: Răspundeţi cu un citat din opera unui mare poet de-al nostru.

IONESCU: Poeţii nu au carte de identitate. Patria lor este inima.

PREŞEDINTELE: Auzisem despre dumneavoastră că sunteţi un om ezitant, mai degrabă nesigur, un inadaptat. Vă descopăr un orator redutabil, sigur pe mijloacele sale de comunicare.

IONESCU: Când vorbesc în numele meu, îmi pierd sintaxa şi firea. La dumneavoastră, meseria e cea care vă obligă să le aveţi mereu la îndemână.

PREŞEDINTELE: Eu sunt ales. Ştiu cine m-a suit în scaunul ăsta.

IONESCU (*ironic*): Am fost de faţă.

PREŞEDINTELE (s*chimbă*): Vorbiţi ca un politician. Pe cine reprezentaţi?

IONESCU: Pe cei care nu au avut dreptul de a opta.

PREŞEDINTELE: Şi ce vă atrage la noi?

IONESCU: Frumuseţea.

PREŞEDINTELE: Există ceva cu care nu v-aţi acomodat?

IONESCU: Puneţi preţ doar pe ce este vizibil. V-aţi obişnuit să credeţi numai în ce puteţi atinge cu mâna.

PREŞEDINTELE: Cum altfel să stăpâneşti lucrurile, decât pornind de la ce e tangibil, concret?

IONESCU: Pentru dumneavoastră, contează doar ce poate fi măsurat. Nouă, de atâta contabilitate ni s-a acrit. Aproape că am ajuns să preţuim doar ce e nemărginit şi nu poate fi băgat într-o cutie.

PREŞEDINTELE (*prudent*): Ca de exemplu?

IONESCU: Văzduhul... ploaia... zâmbetele copiilor... ocheadele fetelor... tristeţea plantelor...

PREŞEDINTELE: Şi cu toate astea vă risipiţi resursele fără raţiune şi fără măsură.

IONESCU: Asta pentru că suntem nesăbuiţi. Ca nişte copii.

PREŞEDINTELE: Când sunteţi lăsaţi de capul vostru, vă purtaţi iresponsabil, ţipaţi, vă frământaţi, uitaţi de orice judecată, vă sfâşiaţi între voi.

IONESCU: Aşa e. Ne smiorcăim, plângem în hohote până ce ni se leagă mucii în barbă, ne tăvălim în noroi de plăcere, nu avem limite. La noi, din păcate, fraţii se sfâşie între ei, vecinii se sapă, rudele trăiesc învrăjbite. Nu ştim să ridicăm graniţe convenabile între lucruri. Suntem în multe privinţe în primăvara civilizaţiei. Iar voi sunteţi adulţii către care ne îndreptăm privirile în speranţa că veţi sări să ne salvaţi atunci când ajungem pe punctul de a ne lua de păr. Întrucâtva, mereu v-am privit ca pe nişte mântuitori. Şi mereu am fost înşelaţi.

PREŞEDINTELE: La noi, pasiunile au trebuit să cedeze în faţa judecăţii. Am pus în capul lucrurilor raţiunea. Trebuia să începem de undeva.

IONESCU: Aţi pus în capul lucrurilor asemănarea şi aţi alungat diferenţa. Oriunde

te întorci aceleaşi chipuri, aceleaşi privelişti, acelaşi obiecte, ca trase la copiator.

PREŞEDINTELE: Ne judecaţi pentru că semănăm unii cu alţii? Am luat ce era mai bun de la fiecare şi am clădit o societate comună.

IONESCU: Oriunde călătoreşti, găseşti lucruri aidoma celor pe care le-ai lăsat în urmă. E cea mai delirantă alergare în cerc din întreaga istorie. Şi niciodată nu eşti acasă. Mereu te trezeşti într-un peisaj fără culoare, ce aminteşte a serie şi miroase a laborator de chimie.

PREŞEDINTELE (*se înfierbântă, jignit*): În schimb, voi ce aţi făcut? V-aţi cufundat cu capul în problemele voastre mărunte şi v-aţi măcelărit între voi.

IONESCU: E drept, inapetenţa noastră la prezent ne-a adus multe necazuri. Multă vreme nu am avut de nici unele. Cu maţele chiorăind, am fost împinşi să visăm. Nu e greu să halucinezi cu burta goală. Mintea o ia razna uşor.

PREŞEDINTELE (*mândru, smulgând aplauze celor de afară*): În timp ce noi am progresat fără încetare.

IONESCU: Noi am rămas cu visele şi cu închipuirile. Când realitatea ne-a fost potrivnică, ne-am inventat alta.

PREŞEDINTELE: Aţi întors mereu spatele realităţii.

IONESCU: Voi aţi investit în raţiune. Noi am rămas cu credinţa. (*Aplauze din partea spectrelor*).

PREŞEDINTELE: Şi cu prevestirile babelor. (*Râsete de la cei din stradă*).

IONESCU: E felul în care babele de pe la noi îşi umplu singurătăţile. Visează vieţile altora. (*Aplaudă spectrele*).

PREŞEDINTELE (*furibund*): Totul este vizibil. Doar ce este vizibil contează. Altfel ne-am pierde reperele. (*Aplauze în stradă*).

IONESCU (*înfierbântat şi el*): În schimb, aţi câştiga clarviziunea.

PREŞEDINTELE: La noi, legea este mai presus de orice. (*Aplauze în stradă*):

IONESCU: Uneori, chiar mai presus de dreptate. (*Aplauze în încăpere*).

PREŞEDINTELE (*se aprinde***)**: Am adus la lumină tenebrele. Am eliminat neclarităţile, am alungat umbrele.

IONESCU: Vă înşelaţi. Ce contează rămâne în continuare ascuns, cu toate mijloacele de comunicare în masă. Pe cei oropsiţi nu-i puteţi vedea. De multe ori, ei nu au nici trup, nici glas şi nici carnet de alegător. (*Aprobare din partea spectrelor*).

PREŞEDINTELE: Vrem ca mesajele noastre să ajungă la cât mai mulţi.

IONESCU: Din acelaşi motiv mesajele rămân anonime şi nu mai ating pe nimeni cu adevărat.

PREŞEDINTELE: Ăsta e misticism, obscurantism, întoarcere în peşteră. Raţiunea e singura ce ne împiedică să ne rătăcim în labirintul existenţei.

IONESCU: Când te găseşti în labirint, singura speranţă e să ridici privirea în sus. Cerul e acolo mereu şi te face să pricepi că rătăcirea ta e ridicolă.

PREŞEDINTELE (*se foieşte, se agită în scaun*): Am ridicat media de vârstă, am instituit norme, am întărit sănătatea pentru cei mulţi.

IONESCU: Şi aţi uitat nemurirea.

PREŞEDINTELE: Astăzi, oamenii iau legătura unii cu alţii mai rapid ca niciodată.

IONESCU: Şi au mai puţine lucruri de spus ca niciodată.

PREŞEDINTELE (*fără să mai mimeze relaxarea, dialogul***)**: Ne-aţi ruinat monumentele cu privirile voastre hulpave. Arcul de Triumf e într-o rână. Turnul Eiffel arată ca o bucată de fier vechi.

IONESCU: Cine ştie să vadă, ia în stăpânire. (*Dezprobare la cei de afară. Huiduieli*). Nimic nu se pierde. E destul să vă uitaţi în străfundul ochilor noştri. Minunile despre care vorbiţi sunt acolo, neatinse.

PREŞEDINTELE: Trăiţi pe spinarea noastră.

IONESCU: Aţi trăit pe spinarea noastră sute de ani.

PREŞEDINTELE: Cotropitorilor.

IONESCU: Exploatatorilor.

PREŞEDINTELE: Misticilor.

IONESCU: Ateilor.

La replica lui Ionescu, preşedintelui îi este retezat un deget de remarca bine ţintită a adversarului său. Preşedintele îşi priveşte uimit mâna de unde i-a zburat degetul, apoi şi-o ascunde repede în mânecă, de parcă nu ar fi păţit nimic. Degetul retezat nu trebuie să

se vadă, aşa cum nu trebuie să se vadă sânge. Mutilarea ar fi bine să rămână abstractă, simbolică şi nu concretă.

UN GLAS: Preşedintele şi-a pierdut un deget.

CEI DIN STRADĂ (*prelung, ca o tribună îngrozită*): Ooo.

Pauză mormântală. Lumea stă în loc.

IONESCU (*jenat***,** *surprins de ce a izbutit, înghiţind în sec***):** Pardon**.** Mă scuzaţi**.** N-am vrut.

Cei din valiză, după un moment de descumpănire, izbucnesc în urale. Preşedintele se redresează cu greu, îl fixează cu ură pe Ionescu şi reîncepe tirul.

PREŞEDINTELE:Violenţi.

IONESCU: Impotenţi.

PREŞEDINTELE: Bădărani.

IONESCU: Neputincioşi.

PREŞEDINTELE: Păduchioşi.

Un deget de-al lui Ionescu e retezat. Spectatorii nu e nevoie să vadă degetul lui Ionescu retezat. Vor înţelege din reacţia de stupoare a acestuia. Apoi Ionescu îşi ascunde mâna mutilată în cearşaf, la fel cum a făcut înainte şi preşedintele.

CEI DE AFARĂ (*izbucnind în urale*): Uraaa. Ionescu şi-a pierdut un deget.

CEI DIN VALIZĂ: Ooo.

IONESCU (*după ce se redresează, ascunzându-şi mâna în cearşaf*): Iubitori de arginţi.

PREŞEDINTELE: Înapoiaţi.

Lui Ionescu îi cade o ureche. Acelaşi joc. Ionescu îşi acoperă cu mâna întreagă locul liber ca să nu se vadă lipsa.

CEI DE AFARĂ (*izbucnind*): Ionescu şi-a pierdut o ureche.

CEI DIN VALIZĂ: Ooo.

De aici înainte jocul continuă la fel. Cei doi îşi aruncă replici dure în timp ce le mai cade câte un deget,câte o ureche, câte un dinte, încă unul, smocuri de păr, eventual preşedintele îşi pierde pe rând câte o jumătate de mustaţă. Cei doi

încearcă, fără succes, să ascundă camerelor de luat vederi mutilarea pe care o suportă, rămânând în luptă. Aşa cum am spus deja, mutilarea nu trebuie să fie efectivă, naturalistă, ci poate rămâne simbolică, subliniată doar prin reacţia combatanţilor. Apoi lupta se va duce pe un alt teren.

IONESCU: Occidentali, încuiaţi, superficiali.

PREŞEDINTELE: Imorali, căcăcioşi, sărăntoci.

IONESCU: Fandosiţi, fanfaroni, egoişti.

PREŞEDINTELE: Hoţi de buzunare.

Ionescu se clatină serios. Se ţine să nu cadă din scaun.

UN GLAS DIN VALIZĂ (*îngrozit*): Îl cunosc, îl cunosc. L-a atins în respectul de sine.

IONESCU (*stins, dar îndârjit*): Xenofobi.

Preşedintele se îndoaie sub lovitură. Abia respiră. Resimte lovitura cumplită.

CEI DE AFARĂ: Integritatea noastră e pusă în pericol.

CEI DIN VALIZĂ: Integritatea noastră a fost ştirbită.

TOŢI (*urlând*): Să ne apărăm. La ataac.

GLASUL CRAINICULUI DE TELEVIZIUNE *(intervine, îngrozit, ca să întrerupă transmisia)*: Întrerupem transmisia noastră în direct. Urmează un calup de publicitate.

Carele de televiziune se retrag în grabă, reflectoarele se sting, reporterii fug, lăsându-i pe combatanţi să se măcelărească între ei. În stradă, mulţimea ţipă, urlă, dă din picioare. În încăpere, spectrele, îmbrăcate cu hainele lui Ionescu puse la uscat, bat din palme, aleargă, strigă în cor. E un vacarm indescriptibil şi afară şi înăuntru. Se aud replici care marchează reuşita unuia sau altuia dintre combatanţi: „o ureche”, „onoarea, i-a turtit onoarea”,„un dinte”, „i s-a dus chibzuinţa şi simţul dreptăţii”,„o jumătate de mustaţă”, „e tot mai mic preşedintele nostru”,„se topeşte Ionescu, se duce”, „sunt cât un ghemotoc de hârtie, sunt cât un degetar sunt cât un vârf de ac”, „s-a dus Ionescu”, „s-a dus preşedintele nostru”. Toţi aruncă unii în alţii cu obiecte. Zboară prin aer tablouri, steaguri, mingi de fotbal, hărţi, bucăţi din corpurile celor doi. De la un moment dat, nu e necesar să-i mai

vedem pe Ionescu şi pe preşedinte. Se înţelege că s-au dezintegrat în luptă.
Printre obiectele care zboară peste tot şi printre combatanţi trece mătuşa, senină, împingând un cărucior de copil. Mătuşa adună liniştită degetele, urechile, dinţii, smocurile de păr rămase de la preşedinte şi de la Ionescu şi le pune în cărucior, într-o batistă. Înafară de mătuşă şi de Ionescu şi preşedinte, până dispar şi ei, nu e necesar să fie personaje în scenă. Vocile celor din valiză şi ale celor de afară pot fi înregistrate. Animaţia poate să ajute.

TOŢI: Copilul! Copilul! Atenţie la copil.

Vacarmul se stinge încet, ca într-un film în care se filează sonorul, şi se aude numai glasul mătuşii care îi cântă copilului un cântecel.

MĂTUŞA: O ureche, două urechi,
Un dinte, doi dinţi,
Un deget, două degete,
Un părinte, doi părinţi,
Cine să-i mai ştie?
E o nebunie,
Cine să-i descurce?

Apoi, după ce mătuşa adună cu grijă în batistă rămăşiţele celor doi, căruciorul cu copilul începe să se suie încet la cer, în exclamaţiile de uimire ale tuturor. Cântecelul naiv al mătuşii se aude pe întreaga ascensiune a căruciorului. Eventual, căruciorul poate fi legat de un balon care îl suie la cer.

PRIMUL GLAS *(grijulii):* Uite! Copilul! Copilul!

AL DOILEA GLAS: Urcă. Se urcă la cer. Uşor ca un fulg.

AL TREILEA GLAS: Cu urechea lui Ionescu cu tot.

PRIMUL GLAS: Şi cu respectul său de sine atins.

AL DOILEA GLAS: Şi cu degetele, nasul, jumătăţile de mustaţă ale preşedintelui. Şi cu îngâmfarea lui cu tot.

AL TREILEA GLAS *(nedumerit)*: Unde e el acum?

AL DOILEA GLAS: Cine? Excelenţa sa, preşedintele? Urcă la cer învelit în scutece, într-un cărucior de copil.

PRIMUL GLAS: Ce o mai fi rămas din el. Din trufia lui de ales al poporului.

AL DOILEA GLAS: Împreună cu ce a mai rămas din Ionescu. Amândoi amestecaţi, înveliţi într-o batistă.

AL TREILEA GLAS: Înveliţi într-un scutec, amândoi. Înfăşuraţi în linţoliu, într-o batistă, doar rămăşiţe.

AL DOILEA GLAS: Cântăresc cât un strănut amândoi, cât o răsuflare, cât o boare de vânt, cât un suspin.

PRIMUL GLAS: Jucării pentru copii.

AL DOILEA GLAS (*nedumerit, rugător*): Şi copilul? Ce se întâmplă cu el? Copilul când are să coboare din nou printre noi?

AL TREILEA GLAS: Când o să se îngreuneze de nevoile noastre, de visele noastre comune, când nesăbuinţele noastre o să-l tragă în jos. Când o să avem într-adevăr nevoie de el, o să coboare. N-avea tu grijă, o să se îndure de noi.

PRIMUL GLAS (*cu disperare*): Şi până atunci? Până atunci ce o să se întâmple cu noi? Până în ziua când va reveni din nou printre noi, cum o să ne descurcăm?

AL TREILEA GLAS: Până atunci ne-a lăsat de capul nostru. Să ne rezolvăm singuri problemele. Ne veghează de sus, jucându-se

cu rămăşiţele noastre, moaştele noastre, se amuză, ca un copil cu dinţişorii de lapte căzuţi.

PRIMUL GLAS (*deznădăjduit*): Ne-a părăsit. Şi-a luat mâinile de pe noi.

AL TREILEA GLAS: Dimpotrivă. Ne-a dăruit timp. Ne-a lăsat alături unii cu alţii, ca să ne putem înţelege.

De sus, din cer, plouă cu mici rămăşiţe, cum ar fi fotografii tăiate, chipuri trunchiate, şuviţe de păr, dinţişori care cad tot mai des, ca o ploicică iute de vară, ca o furtună de nisip, ca un şuvoi fin de cenuşă, ca o ploaie acidă. Mătuşa continuă să cânte.

PRIMUL GLAS (*cu speranţă*): Uite. Plouă.

AL DOILEA GLAS (*întinde mâinile fericit*): Plouă. Plouă din cer... (*uimit*, *descoperă*) cu cenuşă?!

AL TREILEA GLAS: Sunt lacrimile lui pentru noi. Feriţi-vă capetele. Să nu fie o ploaie acidă.

Cortina

apariţie: aprilie 2013

Editura UNITEXT
Str. George Enescu nr. 2-4
010305 Bucureşti
Tel.: 021 315 36 36,
021 313 42 78, 021 311 32 14
Fax: 021 312 09 13
E-mail: unitext@uniter.ro

Tipărit la **S.C. OPEN PRINT S.R.L.**
Str. C. Caracaş nr. 33
Sector 1, Bucureşti
Tel./Fax: 021 222 82 77. Tel.: 021 222 92 24
E-mail: open.print@clicknet.ro